

Hind 18 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

**VÄIKE
KAHEKÕNE**

TEEME

**AKNALE
JÕULUILU!**

JÕULUSALME

JÕULUJUTU

JAAGUP

KREEMIGA

MÕNUS

PRUUN KOOK

**PÕDRAPROUAD
JÕULUVANA
SAANI EES**

**100 AASTAT
LASTEAJAKIRJANDUST**

ISSN 1406-3441

9 771406 344050

Liisa Kivimäe Tallinnast

Jõuluvanale

Vaikselt lund taevast kukub,
härmatis on teedel.
Ükski lind ei enam tuku.
Jääkiht ammu veeteel.
Lastel silmis jõulusära
ootel juba ammu,
oodata ei jõua ära
jõuluvana sammu.

Kostab kellukeste kaja,
jõuluvana tuleb juba.
Jõulutuledes on maja,
küünlahõngu täis on tuba.

Kuuseokstel valges leegis
süttib küünlavalgus.
Tasahilju lausus keegi:
"Käes on uue aasta algus!"

Liis Lass Tallinna Vanalinna
Hariduskollegiumist

Saanid ja reed

Sõitsid saanid,
sõitsid reed...
Aga saamid –
kes on need?

Jõulutaat meil
istub rees.
Saamid on,
kes saani sees.

Milvi Panga

Päkapikul päevad segi

Jõnkat-jõnkat, jõulud teel on!
Mina ootan pühi!
Aknalaul ikka veel on
suss mul siiski tühi...

Päkapikk, ma kardan seda,
päevad segi ajas –
norskamas ma nägin teda
eile kaubamajas...

Leelo Tungal

Karolina Prits
 Tabasalust

Jõuluvana plaan

Jõuluvana tuleb suure saaniga.
 Sõidab läbi Eestimaa ta plaaniga
 viia igal lapsel jõulukingike,
 teha mööda maad üks väike ringike.

Lõpuks mõne lapse koju jõuab,
 kohe temalt jõulusalmi nõuab.

Aga ega see ei ole paha:
 kinki saada sellela ei taha!

Maria Kuusik
 Võõpstest

...

Nii õrn ja pehme, langev lumehelves
 kui emme tehtud paitus lapsepõlves.
 Veel meeles aknalaua minu sussid
 ja päkapikud – väiksed kubujussid.

Ei mingit vahet, oled suur või väike –
 sa ikka ootad jõuluvana käike.
 Taas jõulukuusk ja vanaemalt kindad-sokid,
 taas tihane mu aknal pekki nokib.

See aastavahetus peaks tulema nüüd uhke!
 Uus sajand – kas toob õnnegi ta rohkem?
 Et säraks laste palgel rõõm kui jõulutäht
 ja leiduks ikka neid, kes hoiaks laste kätt!

Leanika Sepp
 Juurikaru põhikoolist

Jõulud tulid ruttu

Jõulud tulid ruttu.
 Mina tõmban uttu.
 Lähen õue kelgutama!
 Mulle meeldib kelgutada.

Artur Ojala
 Pärnjõe põhikoolist

Jõuluvana ootel

Armas jõuluvanake
 minu poole teel.
 Mina aknal ootamas
 ikka teda veel.
 Palun tule rutuga!
 Kus sa oled veel?
 Muidu asi lõpeb nutuga –
 mis sa siis küll teed!

Kerli Kelp
 Pikakannu põhikoolist

Jõuluvana

Jõuluvanal valge habe –
 mõni selle peale kade.
 Jõuluvanal ümar nina,
 seda kindlalt näinud sina.

Jõuluvanal ümar kõht,
 nagu oleks sees seal põhk.

Silmil on tal kenad prillid,
 aga puuduvad tal villid.
 Vanal juuksed halliks läinud,
 sest nad palju päevi näinud.
 Jõuluvanal punapõsed
 nagu suured õunakesed.
 Jõuluvanal punakuub
 nagu huuled keset suud.
 Seljas on tal kingikott,
 see on ümar nagu pott.

Jõuluvanal suus on piip,
 kaelas sall ja sellel triip.
 Sõbraks ta on väiksematel,
 muidugi ka suurematel.

Maario Essa
 Patküla põhikoolist

**Täname
 Hasartmängufondi ja
 Kirjanduse Sihtkapitali**

Pikakaelalisest ja kühmselgsest Loch Nessi koletisest ehk Nessiest pärinevad esimesed teated juba aastast 580. Sellest ajast peale on teda näinud sajad inimesed ja mitmed on avaldanud ka väidetavalt temast tehtud fotosid, millest enamik on paraku osutunud võltsinguteks. Luulud ja luiskelood on Nessie olemasolule üldse varju heitnud ning jätnud tähelepanuta ka üksikud täiesti tõsiseltvõetavad tunnistused, sealhulgas Arthur Granti oma, mis on erakordne juba selle poolest, et ta ei näinud Nessiet mitte vilksami- si vees, vaid kohtus temaga näost näkku kuival maal!

1934. aasta 5. jaanuari kuuvalgel ööl kella poole kahe ajal oli veterinaariaüliõpilane Arthur Grant mootorrattaga teel Invernessist Glen Urquharti poole, kui ta märkas paremal pool teed põõsastes mingit liikumist. Kui ta lähemale jõudis, pöördus tema poole pika kaela otsas olev väike ussitaoline pea suurte ümmarguste silmadega ja hetk hiljem sööstis midagi tohutusuurt üle tee, pages järsust kallakust alla järve poole ja sukeldus kõva plartsatusega vette. Grant pani selgesti tähele kaht esi- ja tagaloiba ning ümaratipulist umbes kahe meetri

pikkust saba. Loom oli 5-6 meetrit pikk ja rohkem kui meetrikõrgune. Hiljem avastati kohas, kus Grant elukat näinud oli, kruusalt suurte loibade jäljed.

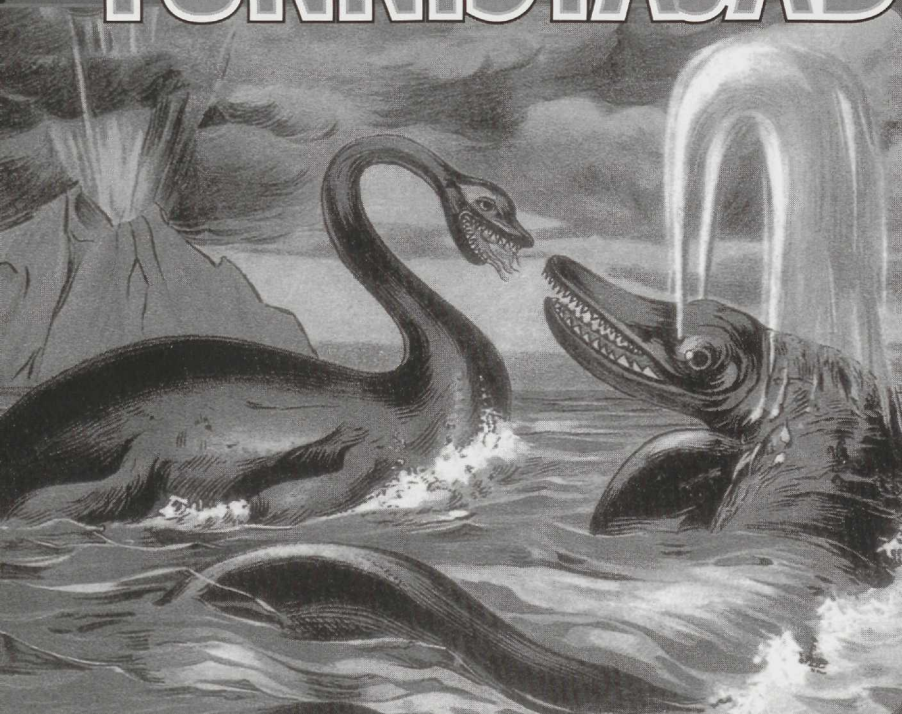
Granti kirjeldus vastab üsna täpselt *plesiosaurusele* – eelajaloolisele roomajale, kellel oli pikk kael, väike pea, voolujooneline saba, rohkem kere ja neli loiba. Probleem on ainult selles, et plesiosaurused surid välja rohkem kui 60 miljonit aastat tagasi!

Seni veenvaim tõend, et Loch Nessis elutseb mingi suur tundmatu olend, pärineb aga 8. augustist 1972. Tolle päeva varahommikul uuris dr. Robert Rine'i uurimiskõhvik Urquharti lahte lokaatorseadmetega ja veeluse kaameraga, kui helilokaator avastas kiiresti liikuva kalaparve, mis tundus kellegi eest põgenevat. Mõni hetk hiljem registreeris lokaator väga suure tahke objekti, mis oli 6-9 meetrit pikk ja järgnes ilmselt sihikindlalt kalaparvele. Mõõdumisel käivitas see veeluse kaamera, mis tegi rea fotosid. Kui need ära ilmutati, võis kahel neist näha iseäralikku loivatoolist moodustist, mis oli 1,25-2 meetrit pikk, kujult ruutjas ning kuulus ilmselt mingi palju suurema keha külge. Igatahes on vaieldamatu fakt, et korraga kaks aparati registreerisid tundmatu objekti liikumise Loch Nessis.

Ent Nessie pole Šotimaal kaugelki ainus omataoline. Temasarnaseid pikakaelalisi koletisi on nähtud ka teistes sealsetes järvedes nagu Morar, Arkaig, Quoich, Lochy ja Lomond. Oma müstilised vee-elukad on ka Iirimaa järvedes nagu Lough Nahoon ja Lough Fadda, kuigi nad on välimuselt hoopis teistsugused. Väidetavalt on neil hobuse omale sarnane pea, kuid väga pikk angerjakujuuline keha, mistõttu neid hüütaksegi *hobuangerjateks*. Vahel on neid täheldatud järvedes, mis on liiga väikesed, et nad seal pikemat aega elada saaksid, ent kuna neid on nähtud liikumas ka kuival maal, suudavad nad vajadusel ilmselt elupaika vahetada.

Tagatipuks on oma Nessie ka uelastel, kelle juures ta kannab nime *Teggie*. Nimi on taas kord tuletatud järve nimest Llyn Tegid, kus teda on nähtud alates 1920ndatest aastatest. Pealtnägijate kirjelduste kohaselt meenutab ta välimuselt krokodilli või väikest plesiosaurust. 1995. aastal ei õnnestunud jaapani filmirühmal kolm päeva kestnud otsingute käigus teda siiski kordagi näha, rääkimata filmilindile jäädvustamisest.

NESSIE LEIAB TUNNISTAJAD

JÕULUSEADUS

Helen Sommer

Leenat pidasid nii isa-ema, vanaema kui naabrid väikeseks, kuid metsjäneste meelest oli ta suur. "Leenal on suur hing!" ütles jänesepapa Juulius.

"Ja soe süda," lisas ta abikaasa Herta.

"Ta on üleüldse nii ilus, nii ilus... nagu kapsajuurikas!" kiitis väike jänku Juss.

"Jäta jutt!" manitses Jussi vanem õde Juhvalda. "Ükski inimene ei saa olla nii ilus kui kapsajuurikas. Kapsajuurikas lõhnab alati nii magusasti, aga Leenal on vahel juures mingi ebameeldiv hais... nagu mõnel söödamatul lil-
lel. Öäkl!"

"Mis sa pirtsutad," pahandas ema. "See on seebilõhn – eks inimestelgi ole oma väikesed nõrkused! Nemad hõõruvad ennast pestes sihukese vahutava kiviga, mida kutsutakse seebiks."

"Mõne koha pealt on inimesed üldse imelikud," arvas Juulius, "nad kasvatavad oma aedades näiteks õunapuid, aga puukoorest lugu pidada ei oska – talvel mähivad nad õunapuudele koguni kuuseoksi ja kilesid ümber!"

"Eks vist selleks, et näljaajal ei tekiks kiusatust puid koorest paljaks närida," oletas Juss.

Juhvalda ohkas: "Mul on praegugi kõht nii tühi, et näriks või kuusekoort!"

"Ei seda tohi!" keelas jäneseisa. "See ju meie jõulupu, selle alla ilmuvad varsti kingitused! Leena ütles eile: "Homme tulen teile külla, siis ilmuvad kuuse alla jõuluingitused!" Ja tema on seni ikka oma sõna pidanud..."

"Ei tea, kas ta ikka tuleb – hakkab juba pimedaks minema ja inimeste silmad ei seleta ju pimeduses teed!" kahtles jäneseema ja nuusutas õhku. "Inimese lõhna küll tunda ei ole..."

"Ennemini tunneks nagu hundihaisu..." arvas isa Juulius.

"Jõulude ajal ei murra hundid kedagi!" teatas Juss. "Leena ütles! Mina küll hunti ei kardagi!"

"Ha-haa!" kostis korraga võsast. Oksaraginal ilmus põõsastikust va võsavillem ise, silmad kilamas ja turi kurgalt turris. "Kes see siin mind ei kardagi? Ma ei kuule hästi, ütle uuesti!"

"Mi-mi-mi..." hakkas Jussi lõug kartlikult värisema. Ta piidles areldi isa, ema ja õe poole, kes olid hirmust paigale tardunud ega saanud sõnagi suust.

"Ah et sinu nimi on Mimii!" naeris hunt. "Rõõm tutvuda, mina olen Hundo! Ametilt olen ma metsasanitar. Ja minu amet kohustab mind kõiki viletsaid ja hädiseid nahka pistma – töökoht selline, mis parata! Nii et ole lahke, Mimii, ja pane ennast valmis... Tee ruttu, sest eemal paistab veel üks hundisilm säravat – näib, et keegi tahab minu-
ga söömaaega jagada! Tule siia, Mimii!"

"Häid jõulupühi!" kõlas korraga reibas hääl. See, mida hunt oli pidanud oma ühesilmseks kolleegiks, osutus hoopis küünlaks, mida hoidis käes väike tüdruk. Teise käega sikutas Leena – sest temap' see tüdruk oligi – kelgunööri. Ning kelk oli täis kapsapäid ja lõhnavat heina!

"Häid jõulupühi kõigile!" kordas Leena. "Sulle ka, hunt, häid jõulupühi!"

Pildi joonistas Kirke

"Põgenege, põgenege!" ärkas äkki jäneseisa tardumusest. "Päästke end, kes saab!"

"Pea kinni!" hüüdis Leena. "Kas sina, Juulius, siis ei tea, et jõulua ajal ei tee keegi teistele liiga? Hundionu, sa oled juba soliidiselt halliks läinud – sina tead kindlasti seda, et seadus on selline: jõulude ajal valitseb kõikjal rahu?"

"Sihukesest seadusest pole mul küll õrna aimugi!" raputas kriimsilm kohkunult pead. "Kas see tähendab, et kõik hundid lüüakse maha?"

"Ei," naeris Leena, "see tähendab hoopis, et kõigil huntidel surutakse käppa ja öeldakse: "Häid pühi!" Ja sina pead ka kõigil käppa suruma ja ütleva: "Häid pühi!" Selge? Teie, jänkud, katsuge ka hundi vastu kenad olla."

Jänesed surusidki hundi räpasevõitu käppa ning sundisid end häid pühi soovima. Hundi enesetunne oli üsna räbal. Ühest küljest tundis ta kiusatust jänestele kihvu sisse lüüa, teisest küljest – sealt pahemalt poolt, kus asus süda – hoovas võsavillemisse imelikku headust ja rahu. Kõike oli ta oma elus tunda saanud: nii püssikulide vihinat kui hirmu ja viha teda jälitanud jahikoerte vastu – aga jõulurahust polnud ta osanud undki näha...

"No olgu," pomises hunt. "Seaduse nimel on enne mindki kannatatud!"

Vastikustunnet alla surudes näksis Hundo viisakuse pärast isegi üht kapsapead. Aga kui Juhvalda tuli lagedale kiitusega: "Sina, hunt, lõhnad täna peaaegu sama hästi kui kapsajuurikas!", ei pidanud kriimsilm enam vastu. Ta võttis jalad selga ning lidus padrikusse. Seal otsustas ta redutada seni, kuni jõulud lõpevad.

Aga mida jänesed edasi tegid, seda sa tead isegi. Muidugi – pidasid rahus jõulupühi, mis muud!

LIPP LIPI PEAL, LAPP LAPI PEAL – ISE ILUS KUI ILMAMAA IME!

Oleme tänavu teiega vaadanud nii maale kui maju, nii dolmiidist, puust kui õhupallidest tehtud skulptuure. Joulude ajal, kui mõnedki meie neljajalgsetest sõpradest talveund magavad, on paslik vaadata pilte väga pehmetest kunstiteostest.

Tallinna vanalinn on teadagi põnev paik. Kulunud tänavakividel on astunud nii meie kaugete esivanemate pasteldes jalad kui ristirüütlite ja muude vallutajate saapad. Kurb küll, aga ega eestlased olegi kuigi pikka aega järjepannu saanud oma maa peremehed olla. Ju ta on nii ilus, see meie maa, et teda on ihanud omale võtta nii taanlased, rootslased, sakslased kui Vene tsaar ja nõukogude valitsejad!

Praegu, kus Eesti on jälle iseseisev, käivad nii taanlased, rootslased, sakslased kui venelased Tallinna vanalinnas ringi fotoaparate välgutades ja filmikaameraid suristades. Vene tänavalt Katariina käiku pidi Müürivahe tänavale minnes teevad nad suured silmad: sealsetes väikestes töötubades käib vilgas tsunftielu! Väike kitsas tänav on oma nime saanud Püha Katariina kiriku järgi, ning sama nime kannab ka gild, mis ühendab seitset ateljeed, kus töötab kokku kolmteist kunstnikku. Katariina Gildi kuuluvad klaasitöökoda, tekstiilistudio ning naha-, savi-, ehte-, kübara- ja lapikoda.

Igas kodus on olemas suurem või väikesem lapikott, kus hoitakse õmblustööjääke ja rõivaid, mis midu kenad, aga ei mahu selga või on moest läinud. Katariina Gildi lapikojas võid näha, kuidas vanast saab uus – kusjuures see kokkulapitud uus on isegi ilusam kui vana ja ühest tükist tehtud asi. Kunstipärasem kindlasti!

Kuigi lapikojast lahkuvad paljud külastajad, pehmed ja kirevad kompsud kaasas, pole see pood, vaid tõeline töökoda, kus välguvad käärid ja vuravad õmblusmasinad. Lapikojas perenaistelt Ene Parsilt ja Anni Kreemilt on kõigil õmblushuvilistel midagi õppida. Vahel on tore,

kui kunstiteos pakub peale silmarõõmu ka soojust ja pehmust. TARBEKUNST ongi tarbimiseks mõeldud kunst!

**HEA LAPS
TÄNAB KUNSTI
SIHTKAPITALI**

Tere, loom!

Tere, Triibu-Liine!

Kirjutan Sulle oma kilpkonnast.

Kadri Saluri Haabneemest

NIMI: Kilps

HÜÜDNIMI: Kilbu, Kilpsi

VANUS: 6 aastat

TÕUG: maismaakilpkonn

PIKKUS: 10,7 cm

VÄRVUS: rohekas, beež

LEMMIKTOIT: kapsas, paprika

LEMMIKJOOK: vesi

HOBID: magamine, tatsamine

SÕBRAD: Tessu, Grunge ja jänes

Mopsik, Kadri ja Mihkel

ARMASTAN: magamist, söömist, seda, kui öeldakse:

"Oled NUNNU!"

VIHKAN: seda, kui üles aetakse

SOOV KILPKONNADELE:

Ärge ärgake, kui üles aetakse!

Tere, Triibu-Liine!

Ma kirjutan Sulle oma koerast, kassist ja meriseast!

Koerale tegin ka luuletuse:

Robi on meil lõbus sell,

hüppab õues iga kell!

Maarja Mandel Tartust

Tere, Hea Laps!

Siin on minu koera andmed.

Nele Luik Vatlast

NIMI: Pontsa

HÜÜDNIMI: Pontsik

VANUS: 8,5 aastat

SÜNNIPÄEV: 17. uuni

TÕUG: tavaline krants

LEMMIKTOIT: vorst, muud lihatoidud

LEMMIKJOOK: vesi

HALVIM MINUS: puudub

PARIM MINUS: olen hästi nunnu, ei hammusta

LEMMIKJOOK: magamine,

metsas

käimine, side taga-

ajamine

SÕBRAD:

Donna,

Mufi, Viki, Bingo

SOOV FÄNNIDELE: Olge sama sõbralikud kui mina!

NIMI: Robi

VÄRVUS: halli-,

musta- ja

valgekirju

VANUS: 4

aastat

LEMMIKSÖÖK:

Chappi,

puder, liha

LEMMIKJOOK: vesi

MEELDIB: ketist vaba olla

EI MEELDI: ketis olla

NIMI: Merik

HÜÜDNIMI: Meku, Mex

VÄRVUS: musta-

beeži-valgekirju

SÖÖK: hein, kurk, õun,

porgand, meriseatoit

MEELDIB: padja all olla

EI MEELDI: puuris olla

PARIM MINUS: Olen nunnu

ega hammusta!

NIMI: Prints

SUGU: isane

VANUS: 1,5 aastat

VÄRVUS: oranž

LEMMIKTOIT: Whiskas, kala

LEMMIKJOOK: vesi

PARIM MINUS: olen nunnu,

magan armsalt

HALVIM MINUS: küünistan

Tere, loom!

Tere!

Mina kirjutan oma jänesest!

Mihkel Saluri
Haabneemest

NIMI: Mopsik
HÜÜDNIMI: Mopsu, Nupsu, Benny
VANUS: 1 - 2 a.
SUGU: isane
TÕUG: küülik
PIKKUS: 27 (sirutatult üle 40) cm
VÄRVUS: must
LEMMIKTOIT: porgand, kapsas, krõbuskid
LEMMIKJOOK: vesi
HARRASTUSED: öösiti krabistamine
PARIM MINUS: olen armas ja must
HALVIM MINUS: hammustan võõraid
ARMASTAN: süles olemist
VIHKAN: raadioid ja TV-sid, need on hirmsad!
SOOV FÄNNIDELE: Hammustage, siis saate vabaks!

MINU LEMMIKLOOM

NIMI: Jossu
TÕUG: tavaline krants
SUGU: isane
SÜNNIAEG: 1. 05.1999
PEREKONNASEIS: vallaline
SÕBRAD: Liis, Kätti ja mänguhiir
HALVIM HARJUMUS: hommikul jalgu närida
HARRASTUSED: jooksmine ja mängimine
KARDAB: tolmuimejat ja tolmuharja
SOOV FÄNNIDELE: Olge alati sama ilusad kui minagi!

Kirja pani Liis Loorits Tartust

Minu merisea andmed on siin!

Kirke Pilvik Jänedalt

NIMI: Roosiõis
HÜÜDNIMED: Roosi, Notsu, Konnake
SUGU: emane
VANUS: 2 kuud
VÄRVUS: mustavalgikirju (nina roosa, musta täpiga)
KAAL: 310 g
LEMMIKSÖÖK: võilillelehed, kurk, seemned
LEMMIKJOOK: vesi
HARRASTUSED: ringisibamine, karbi taha pugemine
MEELDIB: kõrva tagant sügamine
PARIM MINUS: olen armas, väike ja pehme
HALVIM MINUS: ehmun kergesti
VAHVA on mind vaadata, kui ma püsti olles söön!

Tere, Hea Laps,

siin on minu koera andmed!

NIMI: Betsy
VANUS: 3 aastat
SUGU: emane
VÄRVUS: must
SÖÖB: koerasööki
LEMMIKTEGEVUS: haukumine
MEELDIB: kõhusügamine
EI MEELDI: postiljonid
SOOVITUS: Ärge laste postiljonidel ennast segada!

Helen Jansen Hiiumaalt

Tere, triibuline!

Võtsin hiljuti kassi. Mõtlesin, et saadaks tema ankeedi – see paistab moes olevat, kuigi tegelt ma moest absull ei hooli. (Pildil ta magab, pool keret on aseme taga varjus, sest ma joonistasin kükitades.)

Toomas Tursk Pööglest

NIMI: Puhvi Karamelli (Karamelli seepärast, et tal on seda värvi triipe)
HÜÜDNIMED: lihtsalt Kiisukas, sest keegi ei viitsi õiget nime öelda
SÜNNIAEG: märts 2000 -11-14
TÕUG: lõuna-eeesti keraskass (lemmikasend: kera)
SUGU: väga emane
HOBID: iga asja hiireks pidamine ja sellele vastav käitumine

LEMMIKTOIT: ükskord rippus ta broileri küljes maast 2 m kõrgusel, aga enamasti sööb krõbinaid ja eriti maitseb talle või

LEMMIKJOOK: vesi pesukaunis

LEMMIKMÄNGUASI: kõik asjad

KÕRGUS MEREPIINAST: umbes täpselt midagi

MEELDIB: meile sülle ronida, kui tahame püsti tõusta; tuhatoosi nuusutada, sabaga lauvalt asju maha tõmmata

EI MEELDI: kui käpp vette satub

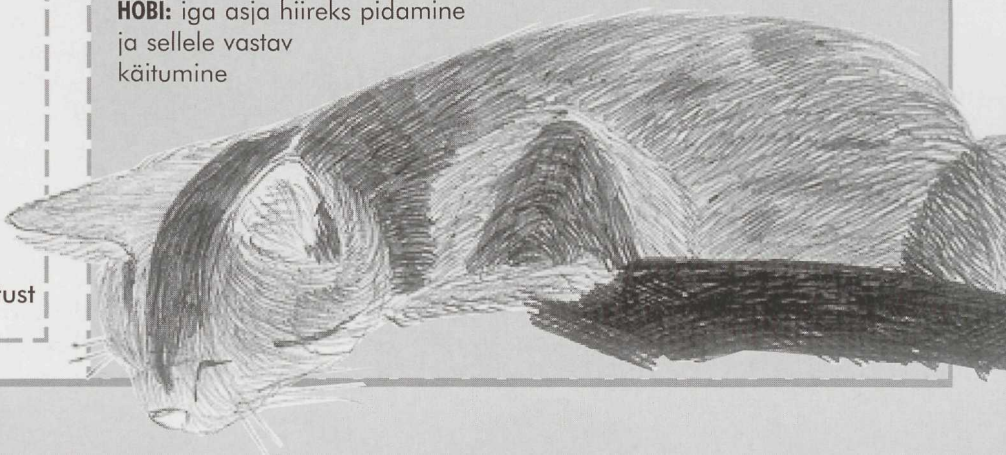
PARIM TEMAS: ta on kass

HALVIM TEMAS (tema enda sõnul):

Misasja see sõna tähendab?

SOOV FÄNNIDELE: Misasja?

Mul on fännid ka vä?

Joonistas Erika Laidla Tartust

LEELO TUNGAL

Jõulupuust ei hooli Polla

Jõulupuust ei hooli Polla:
"Miks see kuusk võib toas meil olla?
Mingu metsa!

Mis tast kasu?

Kuuske pidada ei tasu –
nõndasama keset tuba...
Muide, peremees ei luba
(kuigi proovisin, ei salga)
tüve vastu tõsta jalga!..."

PRIIT AIMLA

Jõulupuud

Mõnel maal ei kasva kuuski,
pole lund ja suuski.
Kuid ka seal on jõulusalmid –
jõulupuuks on palmid.

Mõnel maal ei tunta tuiske,
pole jääd ja uiske.
Kuid ka seal on jõuluaktus –
jõulupuuks on kaktus.

Jõulupuul, jõulupuul
küüna õitseb jõulukuul!
Kui on peetud jõululaat,
siis saabub jõulu...*

* Siia leia ise sobiv sõnal!

PEKKA PIKK

PAUKA SÕBRAD, SUGULASED JA VIHAMEHED

Pauka oli koer, keda kogu kihelkond tundis. Tal oli üksteist pruuti, neli vaenlast ja viis sõpra. Kõigil Pauka pruutidel oli neli jalga. Neljajalgsete olid ka kolm Pauka vaenlast, kuid ta sõpradest olid kaks kahe- ja kolm neljajalgset. Ühe oma vaenlase jalgade arvu pole Pauka siiani kellelegi üles tunnistanud. Moka otsast on ta poetanud, et selle vastiku tüübi nimi on Romulus Fuss, ning et õnneks ta talvel Paukat oma külaskäikudega ei ärrita. Eelmisel suvel oli Romulus Fuss Pauka kausist toitu varastades kaotanud ühe jala, kuid ega see teda viisakamaks muutnud! Kord kohvikus kondikokteilis juues lobises Pauka siiski välja, et kõigil ta sõpradel, pruutidel ja vaenlastel on kokku 171 jalga. Taks Ludri, keda koeraringkondades tuntakse osava nupumehena, arvutas veidi aega ning hüüdis siis: "Auh-sõna, nüüd ma tean, Pauka, kes on Romulus Fuss! Ta saab olla ainult..."

"Tss!" pani Pauka talle käpa suule. "Ära ütle seda välja! Las onu Pekka, kes seal kohvikunurgas meie juttu pealt kuulab, paneb küsimuse korralikult kirja ja saadab "Hea Lapse" toimetusse. Kui mõni nutikas lugeja osutub sama targaks kui sina, Ludri, siis kingin talle auhinnaks kondi... Aga kui uus aasta kujuneb kondivaeseks, siis peame piirduma koerakleepsuga!"

"Aga mis mina saan?" küsis onu Pekka põuetaskust pliiaatsit-paberit otsides.

"Sina?" tegi Pauka suured silmad. "Sina saad mõistatuse avaldamisega maailmakuulsaks! Ja peale selle saad minult kohe magusa musu!"

Ta jooksis onu Pekka juurde ja tõmbas sellel oma suure kareda keelega limpsi üle nina.

Onu Pekkjal jäi suurem osa ninast alles, aga nohu pole tal sestpeale enam olnud. Nohu pelgab nimelt, et koerakeelel elutsevad pisikud...

Aga sina, lugeja, pole ju argade killast. Arvuta natuke ja pane siis põiklemata kirja: kes oli Romulus Fuss! Ära unusta lisamata ka põhjendust, miks sa nii arvad!

PAUKA UUSAASTATERVITUSED

Nagu iga normaalne inimene teab, on Paukal üksteist pruuti. Kümnelt pruudil on oma kuut, kuid üks – bokser Buliimia – jagab ühismajas oma korterit inimestega. Kuna ükski Pauka südamedaamidest postiljone ei salli, on koerahärra sunnitud oma uusaastatervitused ise kohale toimetama. Nagu kõik penid, nii kasutab Paukagi sõnumite edastamiseks U-meile: neid jätab ta galantse jalatõstuga nii põõsastele, puudele kui telefonipostidele.

Peale Buliimia lastakse kõik Pauka pruudid ööseks ketist-kuudist priiks, nii et nad loevad öö jooksul läbi kõik peiu jäetud sõnumid. Aga kuna Buliimia üksi õue ei pääse ja jalutab koos oma pererahvaga õhtuti paela otsas, siis jõuab tema ninna ainult kolmandik talle jäetud uusaastatervitustest. Igale oma pruudile läkitas Pauka 3 U-meili. Kuna sul pole vist aega minna neid kõiki üle lugema, siis võta pliiaats-paber ning arvuta, mitu Pauka jäetud tervitust jõudis kohale. Muide, ära unusta saadud summast lahutamata seda U-meili, mille Pauka unise peaga ja uduse ilmaga jättis ühe tüseda härrasmehe püksisäärele, mida ta pidas eksikombel telefonipostiks – see teade viidi koos jalavarjudega armutult keemilisse puhastusse ja läks peaaegu täielikult kaotsi...

Esimesele, kes õige numbri toimetusse saadab, läkitab Pauka koerapostkaardi. Eks kaardisaaja siis ise nuusutab, kas sellel on U-meil peal või mitte!

MEIE MAAD, MERD JA ÕHKU KAITSTES

Selline ta siis on, meie Eestimaal! Oma kodupaiga leiab küllap igaüks maakaardilt kähku üles, sõprade ja sugulaste kodulinnu ja -külasid otsides tuleb natuke aega näpuga järke ajada. Maakaardilt leiad ka kohti, kus ehk su vanem vend või naabrinoormees parajasti aega teenib. Eesti kaitsevägi ei ole suur ega hambuni relvastatud, ta pole loodud rünnakuteks ega vallutusteks, vaid selleks, et oma isamaad kaitsta. Aeg lendab kiirelt ja peagi on juba Hea Lapse lugejatest poisidki selles eas, kui minnakse kaitsevähke

aega teenima. Mõni valvab piiri, mõni sõidab merd, mõni istub lennukisse... Põnev oleks teada, missugune väeliik on kõige vahvam sinu meelest, hea lugeja, ning kuidas kujutad Eesti kaitseväge ette siis, kui kord saabub aeg munder selga tõmmata!

Kirjuta ja joonista meile sellest!
Ajakirjas avaldame parimad tööd, mis saabuvad toimetusse jaanuarikuu jooksul, ning nende autoreid OOTAVAD AUHINNAD!

TEGELASED:

JUKU
JAAN
ÕPETAJA

JUKU JÕULURAHU

JUKU ja **JAAN** tulevad lavale, kuused seljas. (Märkus: ei maksa päriskuuski raisata – üsna kena tehiskuuze saab teha rohelisest lauakattepaberist.)

JAAN (paneab oma kuuse maha): Puhh, tõmbame natuke hinge, enne kui koolimajja läheme! Päriskuuski hõõrub see kuusetassimine!

JUKU (asetab oma kuuse ka maha): Jah, mul tuli ka juba sihuke metsaveohobuse tunne! Aga mis parata, jõulupeo korraldamine pole meelakumine! See-eest on minu kuusk kõige uhkem puu üle kogu Euroopa!

JAAN: Nojah, seda ta on – kui MINU kuusk välja arvata!

JUKU: Mis? Kas sa tahad öelda, et see pesuhari seal (osutab Jaani kuuse poole) tahab minu kuusest ilusam olla? See pole ju kuusk, vaid tuust! Ära siin... (Tõstab ähvardades käe.)

JAAN: Rahu, Juku, ainult rahu! JÕULURAHU aeg, kas sa siis ei mäleta, mida õps ütles: jõulude ajal lõpetavad isegi vaenutsevad sõjaväed sõdimise!

JUKU: Õige jah!... Kus mul kindral tuli välja! Meie klassis on juba kolm nädalat sihuke jõulurahu, et keegi ei kõhi ka mitte, aevastamisest rääkimata!

JAAN: Aga meie klassis on rahu ja vaikus isegi laulmistunni ajal, õpetaja mängib klaverit ka piano pianissimo!

JUKU: See ka mõni jõulurahu! Aga meie vastame oma klassis kõik nii vaikselt, et õps paneb kõrva vastaja suu juurde – muidu ei kuuleks, mida räägitakse!

JAAN: Aga meil ei pane ükski õps siis ka kahte, kui ta küsimise peale keegi häält ei tee! Nii et meie jõulurahu on ikka suurem kui teie oma! Ja kui keegi naerab, siis täitsa ilma hääleta: kõhh-kõhh!

JUKU: See on loomulik – kui klassi tuuakse sihuke tuust nagu see sinu oma, siis peaks igaüks hoopis vaikselt nutma, mitte naerma!

JAAN: Aga sinu kuusk ajab naerma isegi direktori, kellest räägitakse, et ta pole sündimisest peale ühtki korda naernud! Kui te klassis selle piibuharja püsti ajate, siis naeravad isegi kapi

Jõulupeokavad on praegu küllap juba kokku pandud ja pikkade näidendite osad pähe õpitud.

Kuna aga Triibu-Liinele on nii helistatud kui kirjutatud palvega avaldada ajakirjas ka mõni väike jõulutükk, siis pakume siin väikese dialoogi, mille õppimine ei võta kava aega. Kahekõnet võib esitada eesriide ees näiteks sellal, kui teistel esinejatel on vaja kostüüme vahetada.

otsa kuivanud kärbsed!

JUKU: Meil pole mingeid kärbsed kapi otsas! Vaata, sinu kuusk on hoopis iga-sugust sodi täis! Ma arvan, et selle peale on kõik oravad sülitanud – näe, siia, siia ja siia! (Näpib Jaani kuuske.)

JAAN: Juku, mis sa tegid! Sa kiskusid kolm oksa tüve küljest lahti!

JUKU: Oi-oi-oi! Nüüd jäi vist ainult kaks oksakest selle rääbaka tüve külge!

JAAN: Oota sa! (Tõmbab Juku kuuse küljest oksa.) Säh sulle, vana va-lavorst! Hoopis sinu kuuse peale on oravad sülitanud... ja võib-olla veel midagi hullematki teinud!

JUKU: Või sina tuled minu jõulukuuske mõnitama! Ma sulle.. (Lähevad käsipidi kokku, taovad kuuski vastamisi. Kõlab hulkaisid, oi-oi-sid ja muid kahluse juurde käivaid häälitsusi.)

ÕPETAJA: Mis siin toimub?

JUKU ja **JAAN** (jätavad kahluse, tõmbuvad teineteisest eemale.)

ÕPETAJA: Ma küsin, mis siin toimub, Jaan ja Juku? Ja mis kubud need teil siin on? (Osutab käega kuuskede poole.) Kas olete jõuluvana vit-

sakimbu ära varastanud?

JAAN: Ei, õpetaja – need on meie väikesed ilusad jõulukuused, tõime need oma klasside kaunistuseks...

JUKU: Me siin... me vahetasime arvamusi jõulurahu üle...

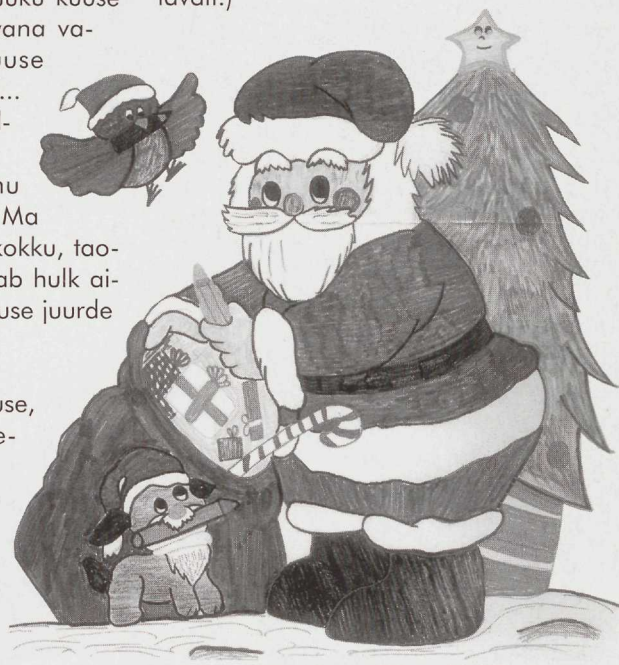
ÕPETAJA (muiates): Ma näen jah, et teie arvamused on kohati vist üsna teravaks läinud. Kuused on igatahes korraliku sauna saanud! Ja jõulurahu... Lepime nii kokku, et jõulurahust me enam ei kõnele: seda on teil, poisid, tarvis, kui oma tunnistused kätte saate. Nüüd peame ruttama, et hiljaks ei jääks!

JUKU (käekella vaadates): Oi jah, teeme ruttu, Jaan! (Hakkavad koos õpetajaga ära minema.)

ÕPETAJA: Aga ärge te oma ikebanasid maha jätke!

JAAN (võtab kuuse, porisedes oma nina alla): Oli ilus kuusk, Euroopa parim – nüüd paljad riismed...

JUKU (võtab oma kuuse maast): Ikebaana... Õige mõte! Ma teen oma kuusest sihukese jõuluikebaana, et sellist pole enne nähtud... (Lahkuvad lavalt.)

Missugused olid jõulud sada aastat tagasi, seda võime endale ainult ette kujutada: kindlasti olid tollal lastel hoopis teistsugused riided, jõulusalmid ja -kingitused, ning kuusedki ei kandnud selliseid ehteid ega küünlaid nagu praegused jõulupuud. Lapsi ega kuuski ei saa muuseumis säilitada! Küll on hea, et maailmas leidub asutusi ja inimesi, kes koguvad kõike, mida kunagi on kirja pandud! Tänu neile teame nüüd, et 100 aastat tagasi – 1900. aasta detsembris – tuli ilmale Hea Lapse kauge esivanem: esimene eesti lasteajakiri.

Eesti lasteajakirjandus tähistab 2000. aasta jõulukuus oma sajandat sünnipäeva.

SAJA-AASTANE LAPS

Armjad lapsed! Teie vanematele käivad ajalehed. Teie näete, et teie isa ja ema, vanemad vennad ja õed ja teised suured inimesed neid suure isuga loevad. Teie võtate ehk isegi vahet ajalehe kätte ja katsete järele waadata, mis ilusad asjad jääb dieiti sees on. Aga enamasti panete lehe õige ruttu käest ära ja ütlete: "Minu meele pärast ei ole nõnda veldu. Eest ajalehed ei ole mitte lastele, vaid suurtele inimestele kirjutatud. Mis suurtele inimestele ei ole väikestele mitte ifka arusaadav. Sellepärast on kõik haritud rahvad oma lastele ise ajalehed, lastelehed, toimetanud ja välja andnud. Ja lapsed on neid lehti igal pool suure rõõmuga ja mitmepidise fajuga lugenud."

"Lastelehe" siju saab pääasjalikult tuntud Eesti kirjamees õp. J. Bergmanni kokku seadma, kes "Lastelehe" kaastegewa toimetaja waewa lahtesti enefe pääle on võtnud. Selle eest oleme temale südamest tänulikud. Riisama teroitame ka kõiki Eesti kirjanikke, kes "Lasteleht" sõbraliku kaastööga tahavad toetada. Ja nüüd soovime teile, armjad lapsed, hääd lugemise isju ja rõõmu "Lastelehe" nurrimise kallal. Õnnistatuid jõulupüühi ja rõõmsat jälleägemist uuel aastal!

Cand. jur. J. Tõnisson,
"Postimehe" ja "Lastelehe" vastutaw toimetaja ning väljaandja.

Esimene "Lasteleht" ilmus "Postimehe" lisana ja selle toimetajaks oli kirikuõpetaja, paljude lasteluuletuste autor Jaan Bergmann. Jõuludeks ilmutatud proovinumber võeti ilmselt soojalt vastu, sest 1901. aasta jaanuarist hakkas esimene lasteajakiri ilmuma igakuise väljaandena ja jäi püsima 40 aastaks. "Lastelehes" avaldasid oma esimesi trükiproove Friedebert Tuglas, Mait Metsanurk ja Jüri Parijõgi, ajakirjale tegid kaastööd Ernst Enno, Karl Eduard Sööt, Anna Haava, Karl August Hindrey ja paljud teised kirjanikud. Just seal ilmutas August Kitzberg oma "Piibelehe neitsi", mida tänini kõik eesti lapsed loevad, ning "Lasteleht" ilmutas esmakordselt ka Jakob Hermann'i luuletuse "Kevadel", mida teab peast vist iga eestlane: "Juba linnukesed väljas laulavad..."

Seitse aastat tehti ajakirja ainult lastele ettelugemiseks, alates 1908. aastast avaldati ka laste endi loomingut. Need lapsed, kes oma tollal oma värssse toimetusse saatsid, oleksid praegu saja-aastased... Siit leiad väikese trükiproovi esimesest "Lastelehest". Ajakirjale kirjutas saatesõna "Postimehe" toimetuse juhataja Jaan Tõnisson.

Rõõmu-onu
ja Hundipapa
sarnanesid mõlemad
Julius Orole.

PIMESIKK JA KÜÜNAL NÕIA-PEEGEL

Aegade jooksul on Eestis ilmunud palju lasteväljaandeid – muist lühemat, muist pikemat aega. Üheks lugejate suureks lemmikuks oli pika aja vältel “Laste Rõõm”, mis ilmus alguses (1906 - 1907) ajalehe “Isamaa” kaasandena, alates 1921. aastast (siis, kui “Lasteleht” kriitikute sõnul hakkas põdema vanadusnõrtrust) aga iseseisva ajakirjana. “Laste Rõõmu” toimetajad olid ise põnevad isiksused ja head lastetundjad: **E. Enno, J. Oro, J. Mändmets, M. Nurmik-Küla, A. Adson...**

“Laste Rõõmus” avaldati lisaks kirjjanike loomingule rohkesti ka laste töid – nii luuletusi, jutte, joonistusi, mõistatusi kui tõlkeid. Laste kirju luges tollal kaks toredat tegelast: **Rõõmu-onu** ja **Hundipapa**. (Viimane tüüp tegutses halastamatult: nimelt pistis ta nahka kõik nõrgemad jutud-värsid!) Ajakirja 10. sünnipäeva tähistavast numbrist aga näeme, et nii pai kui paha onu on üpriski sarnased.

Põlev küünal asetatakse lauale. Mängijad on kõik kordamööda **p i m e s i k u d**, s.o. silmad seotakse rätikuga kinni.

Pimesikk viiakse esmalt laua juure, kus küünal. Siis ta peab astuma kolm sammu tagasi, keerutama end kolm ringi kohapääl ning siis mingu ja puhugu küünal. Ainult üks kord tohib ta puhuda.

Nii teevad kõik mängijad. Need, kellel puhumine õnnestub, saavad auhinnaks maiustusi. Aga uskuge – auhinna saamine pole tööpoolest kerge asi, ainult vähestel õnnestub see.

Selle mängu juures peab aga olema väga ettevaatlik, et põleva küünla tõttu tuleõnnetust ei tekiks. Seepärast ma ei soovitagi vähemal lastel seda mängida. Ka suuremad pangu tähele, et pimesikk oma riietega küünla külge ei puutuks, selleks asetatagu küünal laua servast kaugemale ja kõik mängijad olgu valvel.

Pange lauale harilik peegel ja tükk valget paberit. Katsugu kõik mängijad kordamööda sinna paberile joonistada ruut, millest läbi tõmmatagu nurgast nurka rist (s.o. diagonaalid). Ja joonistama peab nii, et joonistaja paberit ja oma pliiatsit näeb ainult peeglis, selleks asetatagu vastavalt joonistaja ette papi-tükk või mõni raamat. Auhind nagu eelmiseski mängus. Ka selles mängu pole auhinna võitmine hõlpus.

“Laste Rõõmu” kohta loe ka leheküljelt 30!

AGA MISSUGUSEID MÄNGE tollal lapsed mängisid? Vaata ja tee järele!

SMUUGE
3.

MIDA ME SELLE ELUKAGA NÜÜD
PEALE HAKKAME? EI LOOMAAED
EGA POLITSEI EI TAHA TEDA.

VIIME TA KOJU. KALEV ON KOOLI-
POISS JA HARITUD INIMENE. TEMA
OSKAB ÕELDA, MIDA TEHA.

...KUI MIGRATSIOONIAMET JA
LOOMAAED TEMAST MIDAGI KUULDA
EI TAHTNUD, SIIS TULEB TA KÜLL
KOOLI PANNA. SEE TEEB TEMAST
INIMESE!

SEAL MEIE KOOL ONGI.

KEEMIAÕPETAJA HAIGESTUMISE
TÖTTU ANNAN TÄNA KEEMIA-
TUNDI MINA.

AJALOOÕPS

TEEME SIIN ÜHE KEEMIAKATSE...

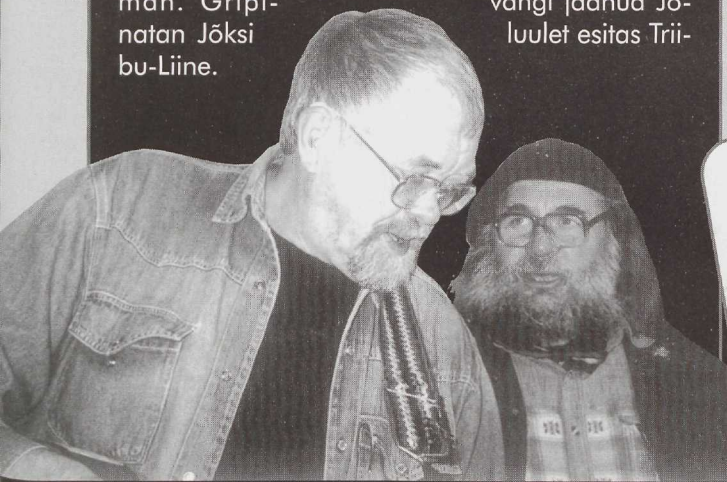

...JA ÜHES SELLEGA TEGI TA KA NÄITLIKU
AJALOOKATSE - KUIDAS KOOLIST
AJALUGU SAAB.

TRIBU-LIINE JUHTIS LASTE JA KIRJANIKE PARAADI

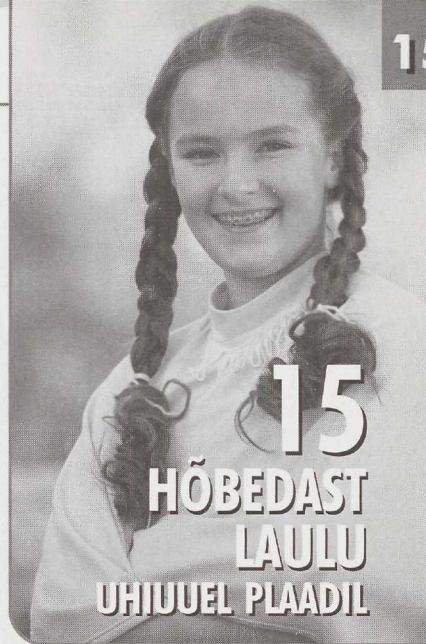
Ei noh, rongkäigus pole meie vapiloom tükk aega käinud, kuid Hea Lapse luuleõhtu novembrikuus võis küll nimetada lastekirjanike paraadiks. Et äsja oli möödunud isadepäev, olid täiskasvanud enamasti isaliku moega (Ott Arder, Priit Aimla, Andrus Kivirähk, Henno Käo, Ilmar Trull), emade-poolseks esinejaks oli Leelo Tungal. Lastest esinesid oma loominguga Ingrid Kikkas, Liis Lass, Martin Kalt ja Miikael Adam Lotmani. Gripanatan Jõksi luulet esitas Triibu-Liine.

Jõulude eel valmib hulk uusi ja huvitavaid heliplaate ja -kassette. Triibu-Liine plaadimängija laseb aga viimasel ajal kuuldavale viitteist hõbedase kõlaga laulu, mille esitajaks on MARIA LISTRA – 11aastane koolitüdruk, Tallinna Inglise kolledži õpilane.

Maria ei taha, et teda nimetataks staariks, lapstähaks või imelapseks. Ei – tüdrukule on kõige tähtsam see, et ta saaks elada muusikas ja laulda selliseid laule, mis ta südamele lähedased ja häälele kohased. Hääl on ju nagu elusolend, kes vajab kasvamiseks ja arenemiseks keskkonda, mis temast hoolib ja teda toetab.

Maria esimene plaat (ja kassett) on ilusaks jõululingituseks nii lastele kui ka täiskasvanuile – viimastel kipub mõnda laulu kuulates lausa silm märjaks minema. Küllap tuleb see suure kunsti, suure ande äratundmisest.

15 HÕBEDAST LAULU UHIUUEL PLAADIL

Siin ja kaanel Tiit Koha fotod

E.T.A. Hoffmann

PÄHKLIPUREJA

Mustpeade Maja Jõulupööningul

18.-22. dets. kell 11.00

28.-29. dets. kell 16.00

30. dets. kell 13.00

Piletid müügil Kaubamaja Piletikeskuses,
Rahvusraamatukogu Infoletis

INFO: 64 50 959

Kümneaastane Annika kurdab: "Kui ma ema käest midagi kosmeetika kohta küsin, siis on tal alati varuks üks ja seesama vastus: "Sinu vanuses pole vaja muud kosmeetikat kui ainult seep ja vesi!"

Emä ise kasutab igasugust kraami: näovett ja ihupiima ja kreeme... Kas see on siis õiglane?"

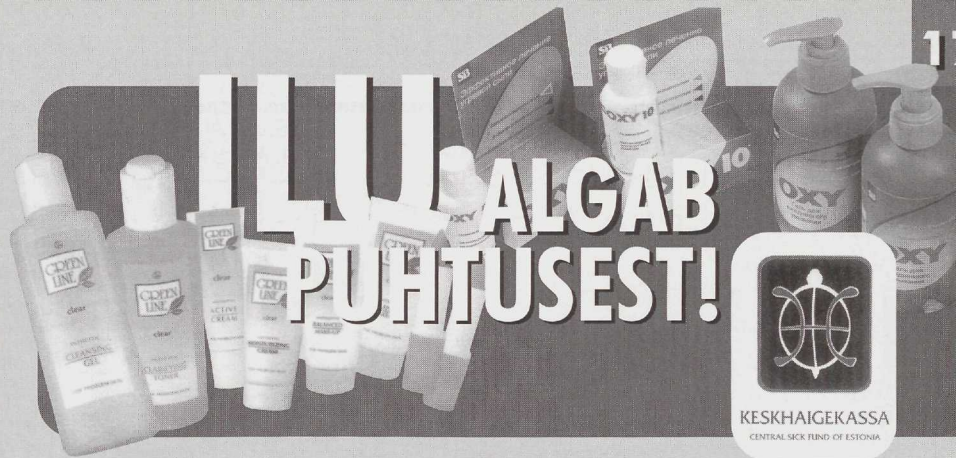
Küllap on samu mõtteid heietanud nii mõnedki lapsed. Doktor Tarkpea otsustas seepärast pöörduda laste küsimustega kosmeetikute ja ilutoodete müüjate poole.

Kas "punne", mis vahel iseenesest tekivad otsmikule ja lõuale, võib katki pigistada? Kas pärast pigistamist peab neile midagi peale panema? Mida? See, et akneks nimetatud "punnid" teismelise-eas näole tekivad, pole mingi haruldus ega ka "ilma lõpp", nagu noored mõnikord arvavad. Aga teadagi ei lohuta kedagi ema jutt, et küll nad ajapikku ära lähevad – igaüks tahaks ju kena välja näha ja vistrikud jätavad mulje, nagu oleks tegemist lohaka, rüpase noorukiga. Kuid vistrikte väljapigistamine on VÄGA RUMAL TEGU! Lapseeas kurjasti koheldud vinnidest-punnidest võivad jääda näonahka rikkuvad armid, mida ei soovi ükski poiss ega tüdruk või mees ega naine. Kõige targem oleks minna siiski oma murega arsti juurde, kuid kui see pole võimalik, siis tuleks ikkagi korralikult oma näonaha eest hoolt kanda. Ei maksa arvata, et mida säravamas pakendis ja mida magusama lõhnaga seebi poeriulilt valime, seda puhtamaks ja tervemaks muutub näonahk. Otse vastupidi: akne puhul soovitatavad antiseptilised seebid ja näogeelid on tavaliselt lõhnatud ja näevad välja rohkem apteegi- kui kosmeetikakaubana. Väga head on Clean&Clear ja Manhattani firma näopuhastusvahendid, ning ei maksa hõbeneda ka Johnson&Johnsoni tooteid, kuigi neid reklaamitakse rohkem beebidele – tegemist on looduslike aineid sisaldavate vahenditega, mis ei sisalda kahjulikke aineid. Suures valikus on müügil Oxy-sarja kaupa, mis on just akne all kannatavate noorukite jaoks

mõeldud. Selle sarja antiseptilised seebid pole küll odavad, kuid neil on üpris tugev toime, seepärast sobivad nad juba lapseeas välja jõudnud noorukitele. Silmas tuleks pidada ka seda, et Oxy seebid muudavad pideval tarvitamisel näonaha kuivaks. Selleks, et vistrikud silma ei torkaks, kasutavad noored tihti peitepulki, kuid mitte kõik seda sorti pulgad pole mõeldud teismelisele ja mõned neist võivad pikapeale teha rohkem kahju kui kasu, eriti siis, kui õhtul nagu korralikult ei puhastata. Parimateks peetakse looduslike ainete põhjal (näiteks teepuuõli sisaldavaid) peitepulki.

Mida teha, kui sul on vistrikulise näoga vanem vend, kes ei taha kuuldagi sellest, et tal võiks olla eraldi näopesuseep? Kindlasti ei ole vistrikud su vennagi meelest tema au ja uhkus, võib-olla püüab ta neist mitte hoolides lihtsalt "mehelikul moel" asjast üle olla. Jõuluvana võiks talle omal algatusel mõne Oxy-sarja seebi või näopesugeeli kinkida! Väga paljusid näopesuvahendeid müüakse, muide, ka selles "pumbaga" pudelites ja purkides, mida kasutades pole hirmu, et just seda seebipinda puudutas äsja üks tige vinn või punn. Seda sorti näopesuvahendid pole küll kõige odavamad, kuid kindlasti läheb su venna meel rõõmsaks, kui mõnda aega näiteks vistrikvastast näopesugeeli (Anti-Pickle gel) kasutades kaovad punnid-vinnid ta näolt jäljetult. Geelipudelist tuleb välja pumbata õige väike tõrts vahendit, see peopesade vahel vahule hõõruda ja seebi asemel näole kanda.

Tuleb ette ka seda, et mõnel tüdrukul läheb näonahk ketendama või vistrikuliseks siis, kui näopesuvesi on liiga kare või liigse kloorisisaldusega. Siis tasuks proovida mõnda pehmemat näovett või -piima.

Kas vahel (näiteks pärast saunas käimist) võib kasutada ema näokreeme? Aga kätekreemi?

Isegi siis, kui sinu kohta öeldakse, et oled nagu emme suust kukkunud, ei maksa ema kreemipoti kallale minna. Kui määrid oma näole näiteks kortsudevastast kreemi, siis võib sellel sinu vanuses olla hoopis vastupidine toime. Aga kui su näonahk tõepoolest saunast või duši alt tulles kuivusest krõbiseb, siis võid kasutada mõnd pehmet ja õrna kreemi – üks parimatest on näiteks Nivea näokreem, mille väike karbide maksab veidi üle 10 krooni. Kätekreemi võid kasutada küll, sest kui su teguderikkad näpud tihti määrduvad, siis pead neid niisama sageli ka pesema.

Kas 10-12aastasel tüdrukul sobib peole minnes ennast värvida? Vahel ju tahaks...

Keskealised daamid värvivad ennast selleks, et noorem ja huvitavam välja näha. Väikest tüdrukut küll paks puudrikiht, veripunased huuled ja paksult värvitud ripsmed huvitavamaks ei tee, ning kümme aastat noorem ei tahaks sa kindlasti paista. Liigne värvikiht võib koolitüdruku muuta lausa naeruväärseks, kuigi peeglist vastu vaatav nägu (valge nagu lumi, punane nagu veri!) võib väikesele võõrpajale NII ilus paista. Kui aga kõigest hingest tahad eriti pidulik näida, siis võid kasutada tagasihoidlikku huuleläiget ja ehk ka õrnalt lauge toonitada. Tuši asemel võid pruukida ripsmegeeli, mis muudab ripsmed säravaks, kuid ei kahjusta neid. Puuder ja puuderkreem ummistavad näopoore ja su nahk ei saa korralikult hingata. Ja peamine: peolt koju tulles pese ilmingimata nägu puhtaks, muidu pead tõepoolest peatselt kortsudevastast kreemi kasutama! Ilu algab puhtusest!

RÕOMSA UUDISEGA LEIVATEHASESSE

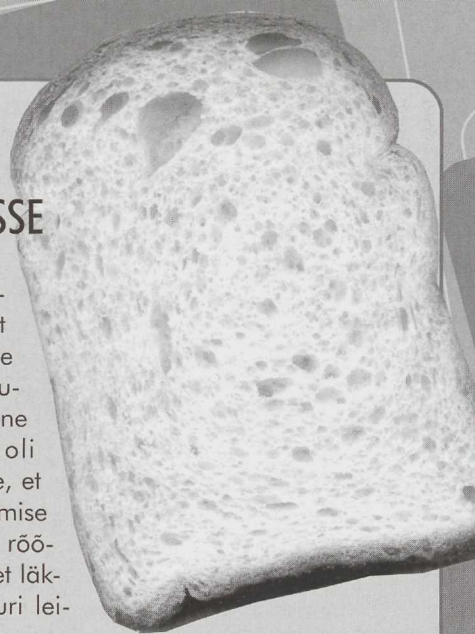
Ühel päeval ütles õpetaja, et tal on meie jaoks kaks uudist: üks halb ja teine hea. Halb uudis oli õpetaja meelest see, et inglise keele ja laulmise tunnid jäid ära. Aga rõõmus uudis oli see, et läksime klassiga Leiburi leivatehasesse.

Leiburis anti meile kitlid ja mütsid. Meile näidati leivataigna valmistamist, nägime ka seda, kuidas taignasse teri pandi. Allkorrusel tehti taignast rulle ja igasuguseid muid kujundeid. Vaatasime ahjusid ja küpsenud leibu ning nägime, kuidas neile mustreid peale tehti. Pakkimismasina juures saime jälgida, kuidas magnet tõmbas kile üles ja väike puhur puhus selsesse sisse, leib läks mööda linti edasi ja jõudis kilekotti.

Läksime leivaliumäe juurde, seal saime sooja leiba ja Kümne vilja rösti.

Leivatehasest kooli tagasi minnes lubati meil seal mütsid mälestuseks kaasa võtta!

Eneken Viks Mustamäe
gümnaasiumi 4. klassist

 Köögi-Kata

MÖNUS SUUPISTESIIL

Päris-siilid ei tea jõuludest ega aastavahetusest vist suurt midagi, aga kui sind on traditsioonilised pühadetoitud lõpuks ära tüüdanud, siis võiksid sõprade rõõmuks meisterdada kena suupistesii.

SELLEKS ON VAJA

- 1 päts (viilutamata) leiba
- natuke vorsti, sinki, juustu
- 1 tomat, 1 hapukurk või pool värsket kurki
- mõned viinamarjad või oliivid
- 20-30 võileivatikku (või puust hambaorki)

Lõika vorst, sink ja juust väikesteks kuubikuteks.

Tomat ja kurk tee väikesteks õhukesteks viiludeks.

Pista kuubikutest läbi võileivatikk ning lisa sobiv kaunistus.

(Singi ja vorstiga sobivad paremini kurgiviilud, juustu-

ga tomat ja oliivid. Viinamarjad teevad iga amp-su mahlasemaks.)

Kinnita suupistetikud leivapätsi külge nii, et moodustuks siilike. Siili "nina" võid katta hapukoore või vahustatud võiga, ninaks-silmadeks sobivad rosinad. Nüüd on mõnus okkakaupa suupisteid näksida. Ja kui siil on paljaks söödud, siis saab leiba rahumeeli supi või mõne muu toidu juurde kasutada. (Muidu võiks valmistada selliseid siile ka kalasuupistetega, kuid sel juhul kõlbab leivapätsist edaspidi viile lõigata ainult kalasupi juurde – kalalõhn jääb kooruka külge püsima.)

SUUR PIIMAHAMBA- PIPARKOOK

Seda kooki võid edukalt pakkuda nii noorele sõbrale, kes parajasti piimahambaid kaotab, kui ka vanamembele, kelle hammas harilikule plaadipiiparkoogile peale ei hakka. (Juhul, kui sul sellest midagi alles jääb, sest kook on paljudel sööjatel keeled (välja arvatud armas emakeel) alla viinud.)

VAJA ON KÕIGEPEALT:

- 1 klaasitäis head jahu
- 1 teelusikatäis küpsetuspulbrit
- 3 - 4 supilusikatäit kakaopulbrit
- 2/3 klaasi suhkrut
- 1 supilusikatäis kookoshelbeid või mannat
- 1/2 teelusikatäit piparkoogimaitseainet või jahvatatud nelki
- tsipake vanillisuhkrut

Sega kõik kuivained omavahel hästi läbi, nii et tekiks kahvatupruun pulber.

NÜÜD VÕTA

- 100 g (pool pakki) võid
- 3 muna
- 3-4 supilusikatäit piima.

Sulata või tasasel tulel ja lase veidi jahtuda. Jah-
tunud segu lisa vähehaaval segatud kuivainetele. Seejärel lisa ükshaaval munad (uuri järele, et või polnud liiga kuum – munad võivad "kokku minna") ja piim. Sega hoolikalt läbi, et kausipõhja kogemata kuiva pulbrit ei jääks.

Määri koogivormi põhi ja ääred korralikult võiga ära ning kata riivsaiaiga. (Kui sul on kookoshelbeid laialt käes, siis võid seda riivsaia asemel kasutada – maitseb hästi!)

Kalla taigen vormi, silu seda pisut ning pane umbes 180 kraadise kuumusega praehju. Küpseta umbes 40 minutit.

Kui kook on jahtunud, võid ta katta moosikihi ja vahukoorega. Muudki kreemid sobivad selle koogi katteks. Ja kaunistuseks sobivad nii pralinee, riivšokolaad kui pisikesed piparkoogid. Jõulud ju!

JÕULUKUU EBAÕNNED

LUMI, ESIMENE JÕULUKUU EBAÕNN

Mulle meeldib lumi. Kahjuks käin ma just sellises 7. klassis, kus mõned õpilased ei sallid lund ega talve. 4. detsembril jäi meil bioloogia tund ära. Õps oli haige. Mõnna. Kõik tormasid õue. Mina ka. Jagasime klassi neljaks võistkonnaks ja hakkasime lumest varjendeid ehitama. Kõik muidugi ei osalenu, nagu näiteks plikad. Plikad hakkasid hoopis lumekujusid valmistama, aga mitte lumemehi ega roboteid, vaid lumekuningannat. Meie, poisid, hakkasime üksteist lumepallidega pommitama. Kuid nagu ma ütlesin, osale õpilastest talv ei meeldi. Sten, Rain ja Anti on need kolm talvevihkajat. Me käkisime neil sõjast osa võtta. Algul nad ei tahtnud, kuid pärast meiepoolset ähvardust soovisid siiski kaasa lüüa. Ähvardasime neile lund suhu toppida. Sõja käigus avastasime, et need kolm lumekartlikku mehikest söödavad lumepalle päris hästi. Kuid kaua me neil pommitada ei lasknud ja kõik kutid hakkasid arglikke mehikesi pommitama. Nad jooksid ära. Seejärel pommitasime üksteist edasi. Korraga läks üks tugev lumepall lumekuninganna pihta, mille tulemusel see poolest peast ilma jäi. Kõik poisid naersid. Siis said plikad vihaseks. Nad hakkasid meid pommitama. Meie pommitasime vastu. Ma tabasin Kerlit. Ta hakkas nutma. Mul hakkas temast kahju. Vaatasin,

kuidas ta lahkus, kuid

kui ma pea tagasi keerasin, sain lumepalliga pihta ja langesin maha. Marek ja Tarmo lohistasid mu varjendisse ja jätkasid pommitamist. Osa plikadest põgenes. Varsti tõusin püsti ja küsisin, kes mind tabas. Marek ütles, et see oli Merilin. Viskasin tüdruku suunas kaks palli. Üks riivas kätt, teine tabas selga. Ka Merilin jooksis ära koos paari plikaga. Plikasid oli väheks jäänud, kuid sõda jätkus. Äkitselt tuli kohale klassijuhataja Ploomberg. Keege kisas: "Ploom tuli!" Kõik seiskus. Ploomi kõrval olid plikad ja kolm poisiklutti. Ploom õiendas meiega kaua. Ta näo värvus muutus punaseks. Kõik poisid jäid peale tunde. Plikad naersid ja lollitasid. Madis, kes on meie klassis üks pikemaid, meisterdas lumepalli ja tahtis sellega plikasid vaigistada. Õnneks suutsime teda peatada. Istusime klassis ja Ploom pidas loengut. Ma vaatasin korra aknast välja ja nägin, et plikad lähevad koju. Ploom keelas meil vahetundide ajal õue minna. Nüüd on klassis rohkem talvevihkajaid.

AJALOO KONTROLLTÖÖ

Seda tööd mäletan küll. Enne jõule. Selleks ajaks olid kõik tragöödia ohvrid taas koolis. Ma olin seda õppinud ka natuke. Osa pabistas. See oli teine tund. Kõik pidid üksi istuma. Õpetaja andis ühe A4 paberi ja käskis kõik asjad peale kirjutusvahendi lauvalt ära panna. Marek keeldus seda tegemast, kuid õps ähvardas kahepanekuga. Marek pani õpiku kotti. Algas töö. P e a a e g u kõigil ebaõnnestus spikerdamine. Õps, kes tavaliselt ei olnud nii tähelepanelik, oli seekord väga valvas. Spikerdajad viskasid spikrid ära. Õps oli väga imelik. Mulle tundus, et ega ta ei teadnudki seda, kellel spikker on. Ta lihtsalt vahtis kõiki. Kes punastas, sellel käskis spikri ära

anda. Ma arvan, et spikerdajate nimedid ma ei ütle. Ütlen parem need nimed. kes ei spikerdanud. Kerli, Susanna, Anti, Kätlin ja Riho. Ka mina spikerdasin, kuid kui õps mind vaatas, mõtlesin ma tõsistest asjadest. Enne panin spikri suhu, et vahele ei jääks. Mõtlesin katastroofidest. Õps läks edasi. Unustasin korra oma spikri, ohkasin ja neelatasin. "Ups," mõtlesin endamisi. Sõin oma spikri ära. Jama oli veel selles, et ma olin ainult kolm küsimust vastanud kümnest. Vähkresin ja mõtlesin kaua. Tunni lõpuks olin suutnud kõigile küsimustele peale üheksanda vastata. Tööd viies küsisin Kerlilt üheksanda küsimuse vastust. Ta ütles mulle selle, kuid tahtis, et ma talle tasuta midagi tooksin. Pärast tunde läksin koju ja võtsin raha. Läksin ostsin Kerlile naiste deodorandi. Kui sain ajaloo töö kätte, hakkasin deodoranti kotist välja võtma, kuid avastasime, et üheksanda küsimuse vastuse taga oli miinusmärk. Panin koti luku kinni. Deodorandi kingin täna õhtul mõnele naisele.

KOOLI JÕULUPIDU

Pidu algas pool neli. Kell kuus pidi tulema jõulumees, kes salmi eest annab 35kroonise kommipaki, mille eest nädal varem tuli maksta. Kõik tõid peole limpsi ja krõpsu ja muud nänni. Sõime ja pidutsesime. 6 paiku saabus jõulumees. Paki sai siis, kui midagi laulsid või ütlesid. Ma luuletasin kokku ühe luuletuse. Just luuletasin – mõtlesin selle ise kohapeal välja. Sten sattus esinedes pabinasse ja unustas salmi ära. Ta jooksis ühe õpilase juurest teise juurde ja palus põlvitades, et teda aidataks. Siis palus jõulumeest, et see annaks paki. Andis ka. Anti laulis laulu suvest. Jõulumees oli uudishimulik ja tahtis teada, miks Anti suvest laulis, mitte talvest. Anti karjus: "Mitu korda ma seda elu jooksul pean ütleva, et ma vihkan talve!" Tekkis umbes 30sekundiline vaikus. Siis sai Anti oma paki ja jõulumees patsutas teda õlale.

Umbes kella 9 paiku õhtul pidu lõppes. Tulin koju. Näitasin tunnistust ja istusin telekat vaatama.

MÕTE ELUST ENESEST

INGEL UNDUSK

Algus juuli-augustinumbris

Ma kardan arvata, mis see on, sest Hendrik on väga imelikuks muutunud. Samuti meie vanemad. Nad teevad mulle viimasel ajal pidevalt väikesi kingitusi, ise rääkides, et need on mulle ainult kasuks. Mamps ja paps on viimasel ajal ka väga vaiksed ja kurvameelsed. Kuid võib-olla on see kõik vaid nali. Võib-olla nad plaanitavad mingit üllatust. Nüüd nad mängivad kurbi inimesi, et mul põnevam oleks. Kuid kui see on vaid minu fantaasia? Kui asi on tõesti nii tõsine kui välja paistab? Kui see väike asi rikub ära mu sünnipäeva? Kui see rikub ära mu suhted Hendrikuga? Ja kui asi on nii hull, et see rikub ära mu elu, siis ei oska ma küll enam mitte midagi öelda ega teha.

Melli helistas eile ja ütles, et tal on minu pärast hea meel. Ta ütles, et on minu õnne pärast õnnelik. Melli on sõber. Melli on selline sõber, nagu peaksid kõik sõbrad olema. Ei, mitte kõik. Mitte kõik sõbrad ei peaks sellised olema, sest siis ei osataks sõpruse väärtust hinnata. Sellel poleks kokkuvõtteks mitte mingit mõtet. Igal inimesel peaks olema üks selline sõber nagu Melli. Sellest jätkuvalt täielikult.

Kui teised sõbrad ära läheksid, jääks igale inimesele ikka üks sõber, sest Melli ei jäta maha. Ei, Melli ei jäta maha, kui riided on moest läinud või kui juuksed on jäänud pesemata. Ta ei jäta maha, kui juhtud matemaatikas kahe saama või kui oled vaesem kui kirikurott. Minul isiklikult pole ühtegi sellist mure olnud, kuid minu mured on veel palju tõsisemad ja nendest üksi juba jagu ei saa. Kui on mingi raske ja vastik mure, siis Melli ei halletse sind. Hoopis vastupidi, ta lohutab sind. Ta räägib salajutte, millest keegi teine haisugi ninna ei saa. Paljude minuvanuste arvates on imelik selliseid jutte üksteisele rääkida ja see tundub paljudele titekas, kuid nii võib arvata ainult see inimene, kes pole Melli jutte ise kuulnud. Aga kui ta neid kunagi kuuleks....nojah. Ega ma ei ütle, et ta arvamus muutuks paugepealt.

Nüüd vahetan ma paugepealt teemat. Räägin hoopis homsest. Loodan, et see, mida teada saan, pole halb, vaid hea. Karta on, et see nii ei ole, sest mamps, paps ja Hendrik on liiga imelikud. Mis see küll võiks olla? Mul ei tule küll ühtegi normaalset mõtet pähe. Ma kardan, et ei suuda aimata, mis värk käib enne, kui mulle seda ise öeldakse. Ma kardan seda teada saada ja isegi arvata. Igatahes tundub mulle, et homme päev on täis üllatusi.

ÕUDUSTE ÕPETUNNID

Jutt on pühendatud inimestele, kelle vastu elu on olnud ebaõiglane

Nüüd on lõpuks ometi mu sünnipäev. Mu elu halvim, valusaim ja ebaausaim päev. Tunnen, et ei suuda enam. Ma piinlen valust ning vihkan enast ja kõiki teisi. Hendrik ütles mulle oma saladuse ja see oli hullem, kui minuvanune tüdruk võiks ette kujutada. Ma olen hirmust kange, sest ma olen **LAPSENDATUD**. Minu pere ei olegi minu pere. Need inimesed, kes on terve elu mu kõrval olnud, mind armastanud ja kallistanud, minuga riienud ja mind hoidnud – need inimesed ei olegi minu perekond! Mida ma oskan teha? Kelle juurde minna? Ma olen kaotanud oma elu mõtte, Hendriku. Ta pole ju mu vend. Ta polegi mu armas vend, kes on minuga üles kasvanud. Miks nad ometi enne ei öelnud? Miks nad varjasid seda minu eest? Kas neil tõesti on selleks õigust? Ma kardan. Kardan elu ja tulevikku. Kardan elada ... ma ju armastan neid inimesi. Armastan Hendrikut. Üle kõige maailmas. Ja nüüd saan teada sellise tõsiasja! Ma ainult nutan ja nutan. Mu pea valutab ja kurk on valus. Silmad on pisaratesse uppunud ja süda... süda on murdunud. Aaaaa...

Ootasin kaua seda päeva. Päeva, mil kuulen tõde.

Pildi loonistas Kirke

Ma peaksin olema üliõnnelik. Ma peaksin rõõmust kiljuma. Aga selle asemel ... selle asemel istun siin vaibal ja kirjutan nuttes. Selle asemel, et kirjutada õnnest, elust ja muudest ilusatest värkidest, kirjutan ma lapsepõlvest, elust ja muudest koledatest asjadest. Minu pere pole minu pere. Minu vend pole minu vend. Minu sugulased pole mu sugulased. Õnneks on mul inimesi, keda usaldada. Mu sõbrad jäävad. Jah, sest sõbrad, kes ei jää, pole sõbrad. Need inimesed ei hooli sõprusest, vaid ainult rahast ja välimusest. Need on inimesed, kes hoolivad nägusast vennast. Need on inimesed, kes kasutavad sõpruse nime selleks, et midagi saada. Need pole sõbrad. Sellepärast ei olegi sõpru, kes ei jääks. Need, kes jäävad, on sõbrad.

MÄNG TULEGA

See jutt on pühendatud minu perele

Olen hullumas ja täielikus meeleheites. Ma pole mitu päeva midagi söönud. Ma ainult joon ja joon. Ma ei ole veel nii kaugel, et alkoholi juua. Hetkel arvan, et tee on parem. Ma olen täna juba umbes kakskümmend tassi teed joonud ja mul ei saa sellest ikka küllalt. Peamine mure on mul praegu see, et vesi otsa ei lõpeks. Lisaks veel see pisiasi, et olen lapsendatud. Ma ainult mõtlen ja mõtlen. Aegadele, mil olime kõik koos õnnelikud. Mil ma arvasin, et olen täiesti tavaline laps täiesti tavaliste vanematega. Need ajad on möödas, ma võin küll perega koos olla ja samu asju teha, kuid sellist kindlustunnet ei saa mul kunagi enam olema. Kuid ehk polegi asi nii hull. Ehk peaksin naeratama ja ütleva, et suva kõigest – mul on Hendrik? Ehk on see tõesti õige. Kuid mina ei tee seda. Naeratada? Praegu? Naeratamine on viimane asi, mida ma teen. Ma ei naerata enam pikka aega. Väga pikka aega ei naerata ma enam. Võib-olla ei naerata ma enam kunagi. Võib-olla ei tule minu elus enam ühtegi hetke, mil oleksin rõõmus ja naerataksin. Ma ei naerata. Ei! Ma ei suuda teha nägu, nagu midagi poleks juhtunud. See tundub mulle täiesti võimatuna.

Rääkisin Hendrikuga ja jõudsin ka eesmärgini.

Mina: Miks sa mulle alles nüüd ütlesid? Tead ju, et mida hiljem ütled, seda valusam on.

Tema: Tean. Kuid ma ei suutnud. See on ju kohutav. Anna mulle andeks! Ma lihtsalt ei tahtnud sind kaotada. Sama lugu oli meie vanematega.

Mina: Sinu vanematega, Hendrik. Ära seda unusta. Ja sina pole mu vend. See on viimane asi, mida oleksin osanud arvata. Ka mina ei taha teid kaotada. Armastan teid rohkem kui kedagi teist. Ma ei jäta teid maha.

Tema: Ainult seda ma kuulda tahtsingi.

Mina: Kes on mu vanemad?

Tema: Ma ei saa öelda. Palun sind!

Mina: Sa pead! Tead ju isegi.

Tema: Ülehomme kell 12.00.

Mina: Olen nõus. Aitäh sulle.

Tegelikult ei tahagi ma eriti teada, kes on mu vanemad. Ma ei taha pettuda. Või tahan? Kui nad on vastikud inimesed, siis on mul kerge neist lahti öelda. Miks ma peaksingi oma pärisvanemate juurde tagasi minema? Ema hülgas mu juba ammu. Tal pole õigust mind

tagasi nõuda. Kuid Hendrik rääkis, et just seda ta teeb. Ta oleks ju võinud mind mõne sugulase kätte anda. Näiteks oma ema kätte. Tema aga sokutas mind nii vara kui võimalik lastekodusse. Sellest küljest oleks hea, et mu vanemad oleksid halvad inimesed.

Kui nad on aga head ja armsad inimesed – ustavad kaaskodanikele ja ühiskonnale? Kui nad tulevad ja ütlevad, et tahtsid mind ainult oma nooruse tõttu ära anda? Kui nad ütlevad, et mind armastavad ja ootavad ning on kaua oodanud aega, mil ma neile andestan? Kui nad mind tõepoolest armastavad ja kui siis mina ka neid armastama hakkan? Kui ma suudan neile andestada? Kuid loodetavasti on need vaid luulud. Loodetavasti nad ei tahagi mind tagasi. Loodetavasti Hendrik eksib. Ükskõik, lähen võtan parem teed juurde.

KÄTTEMAKS

See jutt on pühendatud minu klassile

Nüüd räägin sellest päevast, mil Piller sai oma karistuse. Kogunesime pärast tunde raudteejaama juures. Plaan oli järgmine:

1. Piller tuleb.
2. Meie mõirgame.
3. Piller karjub ja hakkab jooksuma.
4. Meie jookseme talle järele.
5. Jookseme suure lumehunniku juurde.
6. Rein lükkab Pilleri pikali.
7. Libe on ja Piller ei saa püsti.
8. Laseme vanemate ja Pilleri kuuldes lindistajal oleva jutu.
9. Pilleril hakkab häbi.
10. Ta lastakse koolist lahti.

Nüüd räägin sellest, kuidas kättemaks õnnestus.

1. Number üks läks ilusti, kuid Piller jäi paar tundi hiljaks. Rein oli siis närvis, sest ta kartis, et unustab ära, kuidas lumme lükkamine käib. Me ei tahtnud, et ta närvis oleks ja sellepärast lubasime Reinul meid lumme lükata.
2. Number kaks läks korda. Me karjusime kõvasti ja kaua.
3. Number kolm läks poolenisti korda. Ta küll karjus, kuid ei jooksnud ära.
4. Number neli ebaõnnestus. Me ei saanud Pillerile järele joosta, sest ta seisis samas meie kõrval.
5. Number viis ebaõnnestus. Me ei jooksnud suure lumehunniku juurde, sest sellel poleks mõtet olnud. Piller oleks ju maha jäänud.
6. Number kuus õnnestus, sest Rein lükkas Pilleri pikali.
7. Number seitse õnnestus, sest Piller ei saanud püsti.
8. Number kaheksa õnnestus, sest kõik kuulsid lindistajal olevat juttu.
9. Number üheksa õnnestus, sest Pilleril oli vist tõesti häbi.
10. Number kümme õnnestus, sest Piller lastakse koolist ilma soovituskirjata lahti.

Olime uhked, et oma kohustusega hakkama saime, ja läksime koju. Ma kardan homset päeva, sest siis saan teada, kes on mu tegelikud vanemad ja seda ei taha ma kohe üldse teada saada.

KILLUKESI AUTODEST

Lääne-Euroopas on keskmiselt igal kolmandal inimesel oma auto. Saksamaal kuulub aga enam kui pool elanikkonnast autoomanike hulka.

Maailmas arvatakse olevat umbes 700 miljonit isiklikku autot. 1990. aastal oli neid 445 miljonit, 1930. aastal nähti maailma teedel ainult 30 miljonit masinat. Aastal 2015 vurbab maakeral kardetavasti juba üle miljardi erasõidumasina. Miks kardetavasti? Nimelt pelgavad teadlased, et kui ka arengumaades muutub era-auto luksusasjast igapäiseks sõiduvahendiks, siis ei jõua meie emake Maa taimestik enam õhku saastast puhastada. Seepärast mõtlevad leidurid praegu pingeliselt seda sorti autokütuse kasutamisele, mis atmosfääri ei saastaks.

Kuna maakera naftavarud pole piiramatud, siis ei kasutata tulevikumasinatest ei bensiini ega ka diiselkütust, vaid hoopis elektrit ja vesinikku. Keskkonna säästmiseks oleks viimane küll kõige kasulik variant, kuid tehnika praeguse taseme juures läheks see lahendus ülemäära kalliks.

Liiklusohutuse mõttes tahetakse tuleviku-autodes kasutada täiuslikku automaattjuhtimist. Autosse paigutatud tundlikud kaamerad fikseerivad ohtlikke situatsioone ja annavad juhile teada, kui pikivahe on liiga väike, kui auto on asunud valele sõidurajale või

kui ees kumab punane foorituli. Kui juht kohe hoiatusele ei reageeri, siis sunnib aparaatuur ise masinat õigesti käituma. (Meie praegused uljad bemarijuhid ei saa siis vist üldse kätt roolile panna!) Siis, kui tegemist on väga jäärpäise soovriga, näitab auto üles suurt meelekindlust, sõidab teepervele ega tee juhi palveid või sõimu kuulmagi. Vaevalt et teda käivitaksid ka asjatundlikud jalahoovid, mida mõned tänapäeva juhid oskuslikult autokummidesse suunavad.

Alates 1886. aastast, kui Karl Friedrich Benz ehitas esimese sõiduauto, on liiklusõnnetuste läbi surnud 17 miljonit inimest – Esimeses maailmasõjas hukkus kokku vähem rahvast.

Kõige turvalisem liiklus on statistika järgi Norras ja Rootsis. Portugalis hakkub aga üheainsa pidupäeva eelsel ja järgsel ajal avariide läbi sama palju inimesi kui Norras terve aasta jooksul.

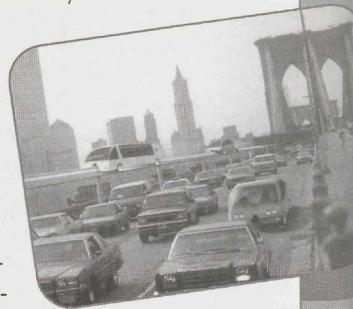
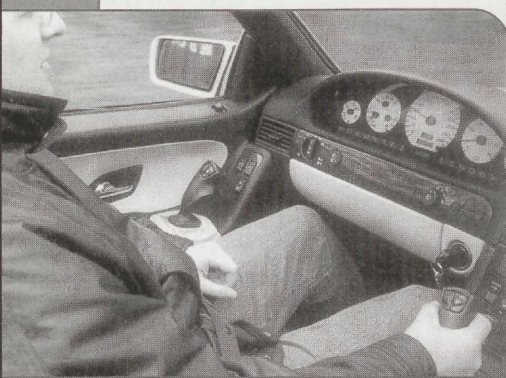
Täiesti avariikindlat autot ei saagi vist ehitada. 2025. aastaks arvatakse valmivat suurem partii selliseid sõidukeid, milles pole ei rooli ega pidurit-sidurit – neid asendab juhtimiskang, mis on ühenduses auto peaarvutiga. Arvuti juhivad masinat kõigi reeglite kohaselt teel. Armatuurilaualt ei leia tulevikusohver mingeid nuppe, sest arvuti mõistab inimkõnet ja kõik seadmed hakkavad tööle, kui neile antakse sõnaline käsklus. (Mitut keelt autoarvuti oskab, sellest pole autoehitajad veel juttu teinud. Igatahes oli David Hasselhofi Kid omast ajast kõvasti ees!) Tuleviku auto ei vaja salalukke: ukseid avanevad hoopiski omaniku sõrmejälgedel äratundmise peale. (DaimlerChrysler

Ameerikas on juba paberile pandud uus

liiklussüsteem RUF (Rapid Urban Flexible), mille kohaselt sõidavad autoomanikud tavalisel viisil kodusse, kuid seal võivad nad rooli keeramise asemel hoopis mõnusaasti pöidlaid keerutada: teatud vahemaade järel teele paigutatud magnetid moodustavad isevärki "raudteerööpad", mis võtavad sõidukorralduse enda peale. Autoarvutisse sisestab juht oma sõidu sihtpunkti ning see edastatakse ühtlasi ka maanteeliiklust korraldavasesse kompuutrisse. Nii ei juhtu mingeid avarisiid ka tipp-tunnil, kui maanteel liiguvad masinad moodustavad isevärki rongi. Kui sihtpunkti jõudmiseks on autoomanikul vaja pöörata mõnele väiksemale teele, annab arvuti sellest õigeaegselt teada – seni võib autojuht rahumeeli autotelekat vaadata, hoolimata sellest, et ta masin liigub 200kilomeetrise tunniikiirusega töökoha poole. Sellist autoteed loodetakse Los Angeleses katsetada juba 2001. aastal! (Huvitav oleks teada, kas niisuguse universaali juhtimise juures hakatakse juhiluba andma ka lastele? Üks-puha ju, kus seda telekat vaadatakse – kas kodus või autos!)

Välisajakirjanduse põhjal
Jüri Trouberg

JÕULURING AKNALE

Et pühad nii uksest kui aknast sisse kipuksid, siis kaunistada oma aken vahva rippuva ehtega.

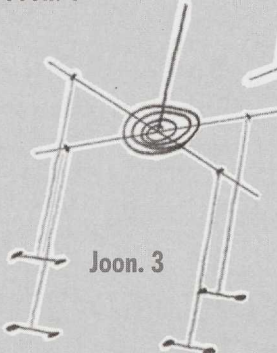
SELLEKS VAJAD:

- värvilist või joonistuspaperit
- tugevamat niiti, peenikest paela
- 2 puuvarrast (hästi sobivad puust grillvardad)
- vatitikke (4)
- kääre
- liimi
- pliatsit, joonlauda

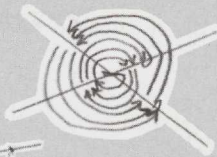
TEE NII:

1. Aseta 2 varrast risti. Seo pael varraste vahel sõlme, üks ots jääb riputamiseks, teine punumiseks. (Joonis 1)
2. Vii pael ühe varda pealt ja teise alt (3 ringi). Keera pael ümber varda ning punu teisipidi uuesti üle (3 ringi). Tekib "ämblikuvõrk". Peida otsake punutise vahele ära. (Joonis 2)
3. Tee iga varda otsa (2,5 cm kaugusele) mörge ning seo varrastele ühepikkused niidid või paelad. (Joonis 3)
4. Seo paela otsa vatitikud (keskelt), vatiosad võid üle värvida. Nüüd on valmis raam, mida kaunistada. (Joonis 3)
5. Lõika välja figu-

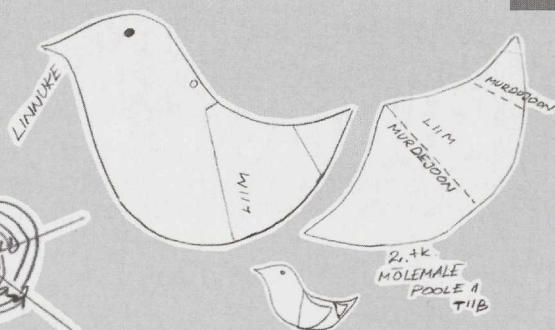
Joon. 1

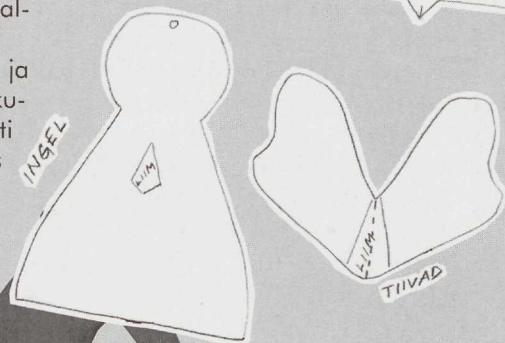
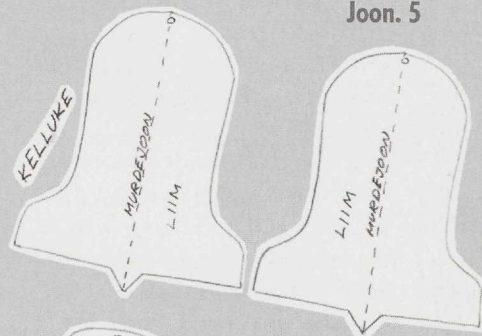
Joon. 2

Joon. 4

Joon. 5

rid ning nende osad ja kleebi näidatud kohtadelt kokku. (Joonis 5) Kinnita figuurid paela või niidi abil vatitiku külge ning aknaunistus ongi valmis. (Joonis 4)

Figure võid ka ise välja mõelda ja teha ka transparentpaperist, siis kumavad nad valguse käes kenasti läbi. Peasi see, et kogu töö oleks võimalikult täpne (ühepikkused paelad, mis seotud täpselt keskest jne), siis püsib su jõuluring ilusasti tasakaalus.

Meisterdamisrohket jõuluaega soovides

Krista Saadoja

TELLI HEA LAPS AASTAKS 2001!

Lõika mööda seda jooni!

- Soovin tellida ajakirja HEA LAPS 12 kuuks hinnaga 180 krooni (kioskist ostes maksaks see 216 krooni)
- Soovin tellida ajakirja HEA LAPS 6 kuuks hinnaga 95 krooni (kioskist ostes maksaks see 108 krooni)

NIMI _____ TELEFON _____

AADRESS _____ POSTIINDEKS _____

SUMMA _____ KROONI MAKSTI HEA LAPSE ARVELE NR. 1120212230 HANSAPANGAS (KOOD 767) _____ KUUPÄEV _____

MAKSJA NIMI _____ ALLKIRI _____

Tellimus jõustub pärast raha laekumist HEA LAPSE arvele

Makaronist kaunistused

Makaronidest saad endale teha toreda kaelakee või vahva pildi. Võid selle kinkida sõbrale jõuludeks või jätta endale mälestuseks.

Kee valmistamiseks vajad erineva kuju ja suurusega makarone, mille keskel on auk, tugevat niiti või **tamiili** ning erinevat värvi **küünelakke** (just selliseid, millist värvi pärleid omale sooviksid).

EDASI

- lõika endale sobiva pikkusega nõör ja aja makaronid (soovitud järjekorras)nööri otsa;
- seo nõöri otsad kinni;
- värvi makaronid küünelakiga üle (pärlid võivad olla erinevat värvi!) ja lase pärlikeel kuivada.
- **ONGI VALMIS !!!**

Makaronist pildi valmistamiseks vajad **papptaldrikut**, erineva kujuga makarone (võivad olla ka värvilised), erinevat värvi **küünelakke** ning **liimi** (sobib PVA liim).

EDASI

- mõtle, millist pilti soovid joonistada ja kleebi makaronid papptaldriku tagumisele küljele soovitud pildi kujuliselt;
- värvi makaronid soovitud värvi küünelakiga ja lase pildil kuivada.
- **PILT ONGI VALMIS !!!**

Toredat meisterdamist teile soovides gaidijuht Lianne.

Jõulude aegu saab VABAÕHUMUUSEUMIS teha ajarännakuid!

Juba mitu aastat on Tallinnas Vabaõhumuuseumis jõulude aegu võimalik olnud külastada Jõuluküla, mille korraldamisel on abiks ka gaidid. Ka sellel aastal on vabaõhumuuseumi Jõulukülas teretulnud kõik, kel tahtmist Tallinnasse tulla ning soovi näha jõulukombeid läbi aegade. Üheskoos käiakse läbi erinevate ajastute jõulud – alates vanade eestlaste kommetest, rännates läbi Nõukogude Eesti aja ning jõudes tagasi tänapäeva. Jõulukülas viivad teid läbi ajastute jõulugaidid, kes õpetavad toredaid mängu ja laululugusid, aitavad leida ühist teed möödunu meenutamiseks ning katsuvad teha teie olemise igati mõnusa ja meeldivaks.

Jõulud... küsige oma vanaemade käest, kuidas nemad omal ajal jõule tähistasid. Küsige ka oma emadelt – isadelt, kuidas nende lapsepõlves jõulupühi peeti. Ja mõelge ka oma praegustele jõulukommetele... Oletegi läbinud ühe ajasturännaku jõulukommetes! Jõulukülas aga näete, millised olid teiste perede kombes ja tavad. Saate teistega jagada ka oma kogemusi. Kohtumiseni jõulukülas!

OLE VALMIS!

IGASSE PERESSE VÄHEMALT ÜKS HEA LAPS!

MAKSTUD VASTUS

Harju1, 10146 Tallinn

Lõika mööda seda joont!

KAS SUL ON EELDUSI SAADA JÕULUTAADIKS (VÕI -MEMMEKS)?

1. Kui oled viimase taskuraha eest ostnud endale lemmikkommi, kuid poest väljudes kohtad pinginaabrit, keda tunnend äärmiselt maia isikuna, siis kas

- a) ei tee teist nägugi ja teatud, et ema käskis sul kohe koju rutata?
- b) sokutad kotti taskusse ja kougid sealt osavasti pakkumiseks välja ühe kompeki?
- c) sirutad kommikoti tema poole ja soojendad sõbra südant?

2. Kui koolivaheajal määratakse sulle kaela allameetrimest sugulane, siis lähed temaga

- a) külla oma tuttavale, kes elab nii kaugel, et mudilane vajub kohale jõudes unerammestusse;
- b) poeakende taha mänguvasu vahtima;
- c) loomaaeda või nukuteatrisse.

3. Kui eespool mainitud noor sugulane ajab märulimeest joonistades ümber vesivärvipoti, mis jätab sinu margialbumile unustamatu jälje, siis

- a) annad talle pikemalt mõtlemata kõvasti kere peale;
- b) ajad korrarikkuja oma asjade kallalt mine-ma;
- c) tood kaks lappi ja asud koos põngerjaga kuriteo tagajärgi likvideerima.

4. Pead sõbrale ümber jutustama viimati nähtud filmi sisu, kuid lõpp jäi sul endal nägemata. Sa

- a) jutustad ümber hoopis "Sööbiku ja Pisiku";
- b) tunnistad, et sul pole aimugi, kuidas film lõppes;
- c) mõtled ise välja fantastiliselt põneva lõpu.

5. Su lugemishuvilisest sõber kutsub sind sünnipäevale nii ootamatult, et sul pole mahti kingitust osta. Sa kingid talle

- a) raamatukogust laenutatud raamatu;
- b) teose, mis osutus sinu meelest nii igavaks, et ükski elusolend ei viitsiks seda lugeda;
- c) oma lemmikraamatu, mille sisu on sul endal juba peas.

6. Su sõber kutsub sind kaasa oma vanaema juurde, siis aga selgub, et ta peab ise tunnikeseks lahku-ma ja sind üksi jätma. Sina

- a) lased esimesel võimalusel jalga;
- b) tõmbad suu krookpaelaga kinni ega lausu ainsatki sõna, enne kui sõber tagasi tuleb;
- c) püüad vanakese meelt lahutada ja räägid talle lõbusaid lugusid.

7. Ema palub sul poest tulles aiadata toidukotti tassida. Sina

- a) teatud, et sulle tuli meelde, et unustasid pinali kooli ja pead kohe sinna jooksuma;
- b) lubad ema aidata ainult sel tingimusel, kui lähete koju sellist teed mööda, kus kindlasti mõni klassikaaslane vastu ei tule;
- c) võtad toidukoti enda kätte ega tee teist nägugi.

TULEMUSED.

■ **Kui sinu vastustes on ülekaalus a-sid,** siis pole sul mingit lootust jõulutaadiks või -memmeks saada. Memmekaks võid jääda ja saada küll, kui kohe ennast parandama ei hakka. Koolikarnevalil võiksid ennast maskeerida muhukuks, sest see roll tuleb sul hästi välja. Aga rahu, noor sõber: inimene õpib eluaeg!

■ **Kui vastused on enamasti b-klassist,** siis võib sinust asja saada juhul, kui jälgid jõuluvana tegutsemist ja püüad seda endale eeskujuks võtta. Üldtunnustatud jõuluvana sinust ei pruugi saada, aga küllap saad selle tööga hakkama, kui sul endal ükskord lapsed tulevad ja neile päris jõuluvana kutsuda ei õnnestu. Sinnani on ka parasjagu aega, nii et treeni hoolega!

■ **Kui sinu vastused sobivad enamasti c-klassi,** siis mine ruttu peegli ette ja vaata, ega sul ole

habe kasvama hakanud! Sinust võib saada nii jõuluvana, võlur kui hea nõid, sest oled ju hea suhtleja, kellel on lopsakas fantaasia, rikas sõnavara ja helde süda. Väga tähtis on ka see, et jaksad kopsakat kotti tassida, sest kas tead, kui raskeid asju oskavad tänapäeva lapsed jõuluvanaalt paluda! Kasva kähku, mul on vaja väarikaid järeltulijaid!

Testi koostas J.Õ.Uluvana

VARJU- TEATER VANAAEGNE

Vanasti, kui lastel polnud ei televiisoreid ega arvuteid, olid neil siiski nupud otsas. Mitte arvutinupud – oh ei! Ega's arvutinupustki oleks kasu, kui poleks nupukaid inimesi, kes neid vajutada oskavad!

Aga kas sina oskad oma käte abil varjuteatrit teha? Selleks pole vaja muud kui heledat seinat, lampi ja nõtked käsi. Kui oled siin näidatud varjujukudega hakkama saanud, siis püüa ka ise mõni uus tegelane välja nuputada. Võib-olla võtad kampa ka vanaisa või vanaema, kellel on kindlasti pakkuda midagi erilist ja originaalset?

Jõulujuttu JAAGUP KREEMIGA

Kas kartsid väikesest peast jõulumeest?

Ei kartnud! Ma ei ole üldse kuigi kartlik inimene. Olen ise ka jõuluvana ametit pidanud juba õige varakult – algul ühe meie bändi kitarristi venna pojale, siis venna lastele. Kui õppisin pedagoogikaülikoolis, siis kuulus jõuluvanamäng lausa koolitöö juurde.

Kõige ilusam jõulukink, mille oled saanud?

Jõulupidusid on olnud nii palju ja kinke samuti, et ei oskagi täpselt öelda, missugune kingitus just kõige enam rõõmu pakkus. Siiski – mäletan, kuidas rõõmustasin selle üle, kui vanaema Linda kinkis mulle ühe väärt luuleraamatu, ja kui olin veel väike poiss, siis sain jõuluvanalt ühe eriti ilusa kirju kummipalli.

Kas Sul on õdesid-vendi? Kas saate omavahel hästi läbi?

Mul on vend Juhan, kes on minust üks aasta ja üheksa kuud vanem. Ta on minu jaoks üks lähedasemaid inimesi! Hariduselt on ta ajaloolane ja töötab linnaarhiivis, kuid oskab kaasa rääkida ükskõik mis probleeme arutades. Vend hakkas palju varem raamatuid lugema kui mina – oleme küll väga erinevad, aga saamas ka sarnased.

Lemmikraamat lapsepõlves ja nüüd?

Lapsepõlves oli mul kaks lemmikteost, mida lugesin mitu korda: "Bulterby lapsed" ja "Karu-

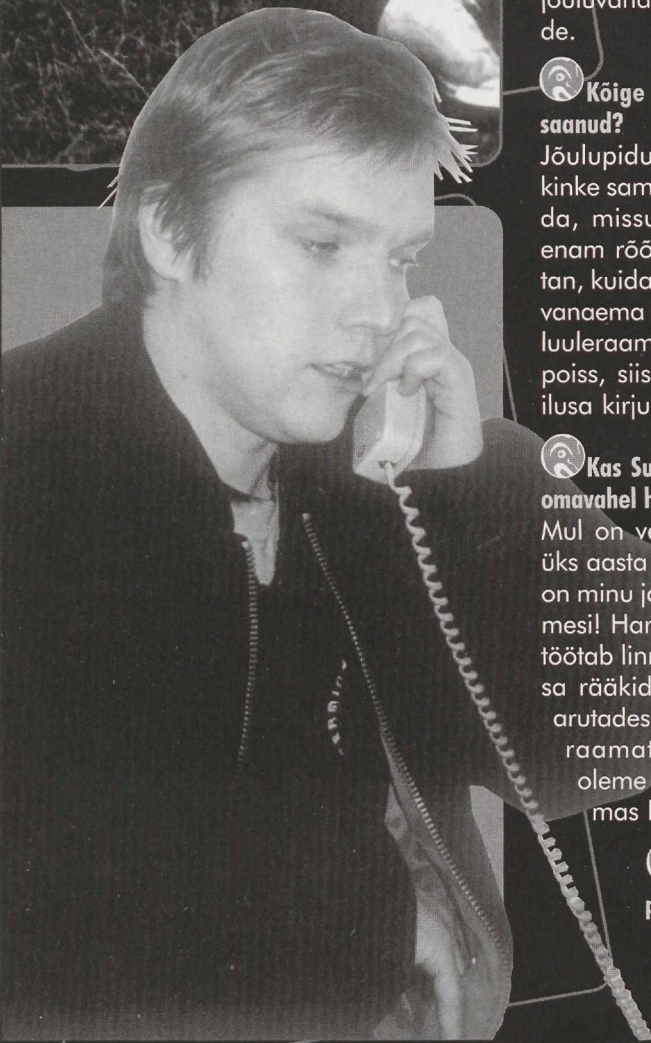
poeg Puhh". Nüüd on mul märksa vähem aega lugemisega tegelda – viimane raamatuelamus oli vist Jack Keruaci "On the Road". Seda biitnikepõlvkonna raamatut lugesin inglise keeles. Minu koolitee algas, muide, Soomes, kus mu isa töötas ajakirjanikuna. Tollal käisin Nõukogude saatkonna lasteaias ja koolis, kus õppetöö käis vene keeles. Sõpradega suhtlesin hoovis soome keeles ja kodune keel oli loomulikult eesti keel. Keelteoskusest on mu praeguses ametis Nukuteatri välissuhete juhina palju kasu.

Kas Sa väikesest peast kirjutasid ka laule või luuletusi?

Üle kümne aasta olen kirjutanud laulutekste. Lapsepõlves pidasin ma, muide, päevikut. Kui ma seda lugesin 17-18aastasena, siis mõtlesin, et see on puhas rumalus – nüüd leian oma poisipõlve-mõtteid lugedes nendest omamoodi elufilosoofiat, mis on päris arukas.

Mis on Su lapse nimi, kui vana ta on ja kas talle tuleb ka jõuluvana? Mida jõuluvana talle kingib?

Minu tütre nimi on Annabel (kes sai oma nime, muide, Mihkel Raua laulu järgi). Ta on alles kaheksa kuune. Jõuluvana tuleb talle kindlasti, aga kas ta sellest veel midagi jagab, pole kindel. Arvan, et parimaks kingituseks oleksid temavanusele puust täheklotsid – kahjuks pole enam poodides selliseid, nagu olid minu lapsepõlves. Mul olid tõesti ilusate piltide ja tähtedega ning ümarate nurkadega puuklotsid...

Kas Sinu peres olid oma jõulutraditsioonid, kui olid väike? Kas neid on praegu?

Jõululaupäeval tuleb meie pere alati kokku – isa, ema, vend oma perega ja mina – nüüd siis ka minu naine ja laps. Kindlasti peavad meie jõululaual olema verivorstid ja hapukapsad – neid ei oska keegi teine nii hästi ahjus valmistada kui mu isa. Oleme proovinud ka kalkunit küpsetada, aga see tuletab rohkem ameeriklaste tänapäevise meelde – jõuludel peab ikka olema oma lõhn ja maitse.

Kas Sul on motikas alles? Mis marki see on ja kas sõidad sellega ikka?

Alles! See on Honda, kuid kahjuks pean ma ta maha müüma, sest ega ta ikka Tallinna tänavatel sõitmiseks kõlba. Suved on meil lühikesed ja vihmased, samuti on siis kõige suurem tööaeg, nii et motikas seisab garaazhis... Praegu sõidan rohkem oma Mazdaga, aga tulevikus on mul plaanis osta maastikuauto, millega saab igal pool hakkama.

**Mida soovid oma fännidele Hea Lapse lugujate seas? Mida peaks tegema, et saada suu-
rest peast Sinu sar-naseks?**

Olin poisipõlves hirmus vallatu põnn, kellega alati midagi juhtus. Tahaksin öelda, et tempe võib teha ja peab tegema, aga sigarettide, viinajoomise ja narkotsidega ei ole küll mõtet oma elu ära rikkuda. Selliste asjade pruukimine ei tee kedagi mehisemaks – pigem vastupidi: palju mehisem on öelda narkootikumipakkujale ei. Mõne mahvi või süstiga võid oma elu piltlikult öeldes potist alla lasta: sul ei saa tulevikus olema ei sõpru ega autot, ei raha ega tööd! Targem on tegelda muusika või spordiga. Mina olen proovinud ära peamiselt selliseid spordialasid, millega saab konte murda (õnneks pole murdnud): ratsutamist, suusahüppamist, judot. Praegu käin põhiliselt hommikuti jooksmas.

Missugust muusikat ise kuulad?

Igasugust head muusikat! Näiteks Bizeri "Carmenit" või Raveli "Bolero" võin lõpmatuseni kuulada. Aga üks kõige rohkem on mind lapsest peale ikka mõjutanud roki-bändid: Guns 'N' Roses, Poison, Alice Cooper...

Kõnele veidi ka Terminaatorist.

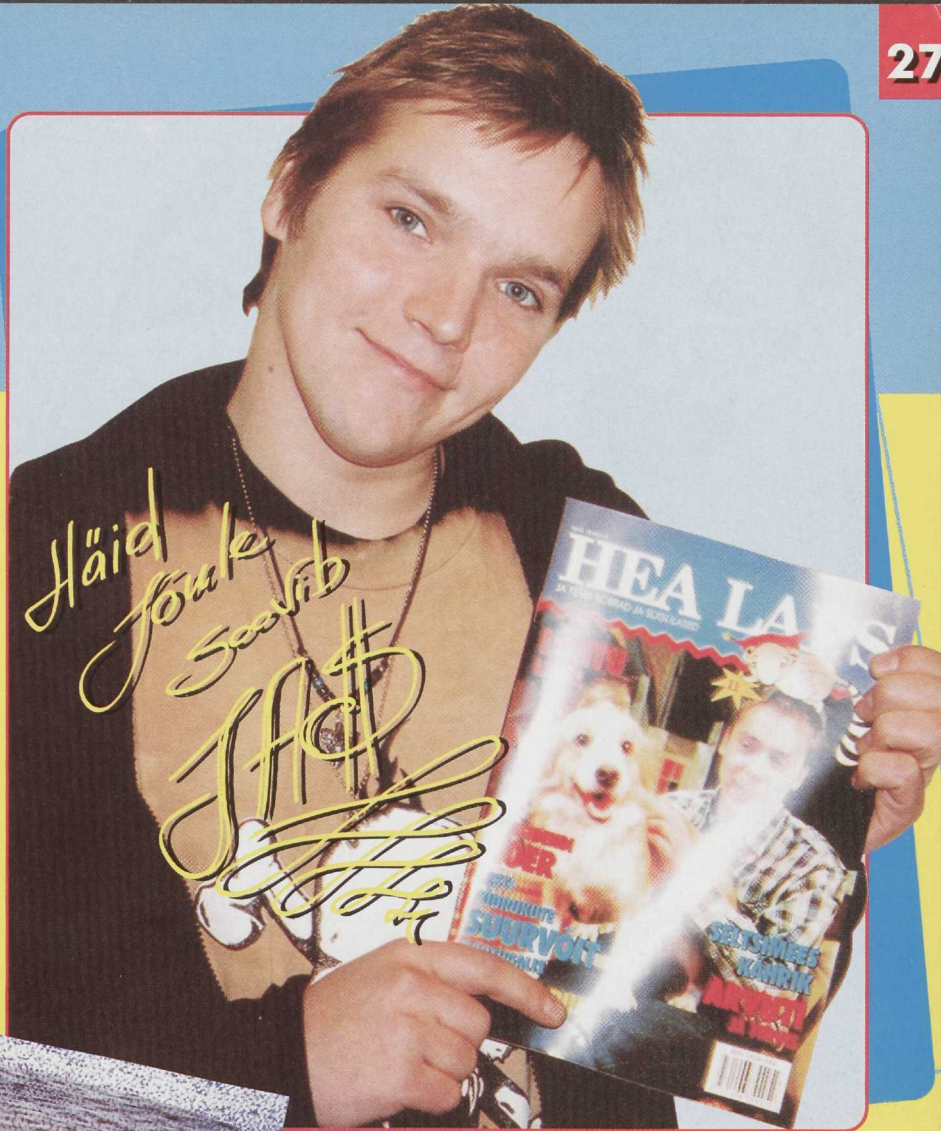
Olen ainuke, kes on Terminaatori esimesest koosseisust alles jäänud. Veebruaris saab bänd 14 aastaseks, selle loomise ajal olin 10. keskkooli poiss. Bändi hakkasime tegema naabripoisiga – tollal käis see nii, et kes oli su sõber, selle kutsusid kaasa, kes mitte, see jäi bändist välja. Keegi uuris välja, et Terminaator tähendab

planeedil olevat valguse ja varju piiri – see oli meie jaoks hea, natuke müstikasse kalduv nimi. Aga muidugi oli oma osa ka Schwarzeneggeri loodud filmitegelasel, kelle fännid me kõik olime.

Meie esimese kasseti nimi oli "Lõputu päev", siis tuli esimene CD-plaat "Minu väike paradüüs", kus oli "Juuliku lumi", "Ütle, miks" ja muud tollal popid lood. Järgnes "Pühertoonia", millel olid "Muinasjutumets" ja "Ingli puudutus". Järgmise plaadi nimi oli "Kuld" – see oli ballaadide kogu, millest kõige kuulsamaks sai "Kaitseta". Seejärel ilmus "Singapur" – selle kõige popim lugu on ehk "Ajateenija". Nüüd siis tuli välja kuues plaat koos kassetiga.

Mida laulad jõuluvanale?

Jõuluvanale võin mängida Terminaatori kõige uuemat plaati, millel on ilus pealkiri – "Head uudised".

Edgar Valter

NAERU-USS

"Ema, oled sa ikka päris kindel, et ma sündisin detsembrikuus?"

"Muidugi, Juku! Kas sa siis ei mäleta, millal su sünnipäev on?"

"Mäletan küll, aga detsembrikuus pole eestlastel üldse võimalik sündida, sest toonekured on siis ju Aafrikas!"

Jõululaupäeval läks Juku koos isa-ema kirikusse.

"Ole nüüd hea laps, Juku," sosistas ema. "Katsu olla nii vaikselt, kui vähegi saad, ja ära enam jalgadega ka kolista!"

"Miks?" imestas Juku. "Kas kõik teised inimesed tahavad magada?"

"Ema, tule ruttu tuppa! Meie paps on koos jõulupuuga televiisoris!"

"Mis sa räägid, Juku! Kuidas ta sinna sattus?"

"Eks ta jalg jäi vist kuuske püsti ajades vaiba taha kinni..."

"Juku, oletame, et jõuluvana kingib su väikevennale kümme mandariini ja sina võtad neist viis endale. Mis sugune on tulemus?"

"Hirmus kisa ja hammaste kiris-tamine, õpetaja!"

"Esimene poolaasta on juba lõppemas ja sina, Juku, pole ikka veel endale taskuarvutit hankinud!"

"Õpetaja, aga mul on nii vähe taskuid, et võin neid vabalt peast ka kokku arvutada!"

"Ma olen üpris kindel, Juku, et oma poolaastahinnetega tekitad sa isale palju uusi halle juukseid!"

"Oi, õpetaja, see valmistaks papsile kindlasti rõõmu – ta on mul nimelt kiilas-pea!"

"Juku, kas sulle meeldib kooli-

vaheajal kodus olla?"

"Üldse ei meeldi, õpetaja! Kui ma midagi teen, siis saan ema käest riielda. Ja kui ma midagi ei tee, siis arvab ta, et olen haigeks jäänud ja paneb mulle kraadiklaasi kaenla alla!"

Jõuluvana ja päkapikk jõudsid põdrasaaniga kihutades Tallinna. Linna liikluskeerisesse sattudes hüüdis jõlumees oma abilisele: "Sina, päkapikk, vaata nüüd hoolega vasakule, mina aga vaatan paremale poole!"

Kõmm! Mats! Ai-ai-ai!

"Nojah, üks meist oleks pidanud ka ettepoole vaatama, siis poleks me saaniga pangahoonesse sisse põrutanud," arvas jõuluvana kukalt krat-sides.

Mõista, mõista, mis see on: päeval vaikne ja neljajalgne, öösel kuuejalgne, norskav ja habemega?

(Jõuluvana pool!)

Miks kihutab jõuluvana põhja-põtradega üle hangede?

(Jõuluvana kihutab raskest kihutades.)

Miks on jõuluvanal habe ees?

(Jõuluvana hobusesaba.)

Miks hoiab jõuluvana ajalehti külmkapis?

(Jõuluvana ajalehed on külm.)

Miks otsustas jõuluvana närviarsti poole pöörduda?

(Jõuluvana ei ole närviarsti poole pöördunud.)

Kuidas kitsi kalamees jõuluilma ennustab?

(Kõik on hästi.)

RUDOLF VÄRVIB NINA PEEGLI EES!

Jõuluvana, nagu teame, reisib kõige meelsamini põhjapõdrasaanis, ja üks tema kuulsamatest põhjapõdradest kannab nime Rudolf Punanina (Rudolf the Red Nose). Muidugi on laste silmale tore vaadata, kuidas jõulumehe punane kuub sobib kokku Rudolfi kuulsa ninaga, aga tegelikult pole olemas selliseid põhjapõtru, kes võiksid punaninaga uhkeldada. Nii et ilmselt võtab Rudolf enne teeleasumist huulepulga ja võõpab oma nina ilu pärast punaseks.

PASTELSETES TOONIDES LIIKONNAD

Põhjapõdrade karv on talviti paks ning hallikaspruun, hall või vahel peaaegu et valge, suviti aga kannavad mõned põdrad päris kohvipruune lühikarvalisi ülikondi. Talvel moodustub põhjapõdra pikkadest kohevatest kaelakarvadest midagi habemetaolist, nii et jõuluvanaga on ta siis tõesti paras paar! Põhjapõdra ülikond on väga soe, sest ta karvade jämedad südamikud on õhku täis. Tundra- ja taigaelanikud oleksid ammu kodumaalt lahkunud või välja surnud, kui neil polnuks põhjapõdradest abilisi. Põhjapõdranahast valmistati ja valmistatakse praegugi nii magamiskotte, katteid tšummi nime kandvatele elamutele, rakmeid, rõivaid, labakuid, saapaid... Rõivaste ja magamiskottide õmblemiseks ei kasutatud niiti, vaid põdrakõõluseid. Põhjapõdraliha oli tundrarahva põhitoiduks.

Soomes ja Rootsis on ulukpõhjapõdrad (need, kellega kohtutakse ainult küttides) kadunud – seal peetakse poolkodustatud põhjapõtru ehk porosid. Metsikult elavad põhjapõdrad veel endise Nõukogude Liidu tundrates, Põhja-Ameerikas ja Norra mäestikualadel.

TOIDUGA EI PIRTSUTA!

Põhjapõdrad söövad kõiki taimi, mida on võimalik kätte saada. Kuna põhjapõdrad suudavad tervelt 9 kuud aastas toituda samblikest, siis võivad nad elada sellisteski paikades, kus teised sõralised hätta jääksid. Et samblikes leidub vähe mineraalaineid ja valke, siis on põhjapõdrad väga soolamaiad ja joovad meelsasti soolast merevett koos vetikatega. Muidu malbed loomad ei põlga ära ka loomset toitu: linnumune ja juhtumisi teele sattunud hiirigi. Põhjapõdral on kõikjal kaasas oma "supilusikad" – keskmiste varvaste sõrad on neil kühvlina kõverdunud, ning talvel muutuvad need lusikad veelgi laiemaks. Ega ole ju nali enam kui poole meetri sügavuse lumekihi alt toitu välja kaapida! Ja kui samblikusahver on lõpuks lahti kaevatud, siis tuleb seda ka kaitsta!

UU PEAS

Erinevalt teistest hirvlastest valitseb põhjapõdrade seas sarveline võrdsus: uhkeid haralisi "puid" kannavad peas ka põhjapõdraprouad. Isased ajavad oma sarved maha novembri- või detsembrikuus, emased aga käivad talv läbi sarvedega ja nii õnnestubki neil oma lahti kaabitud toiduauke põdrapapade eest kaitsta. Emased põhjapõdrad heidavad sarved maha alles mais või juunis –

siis, kui nad on oma väikesed järeltulijad juba ilmale toonud. (Ahaa! Järelikult liigub jõuluvana ringi just emapõdradega! Rudolf ei olegi tegelikult Rudolf, vaid hoopis Rudolfini!)

SÜNNIPÄEVATANTS

Vastsündinud põhjapõdravasikas on tõeline ime! Juba oma sünnipäevaõhtul – hiljemalt järgmisel päeval kindlasti – jookseb ta nobedasti. Sarved hakkavad talle pähe kasvama juba enne kahekümnepäevaseks saamist. Ehkki inimeste meelest on põdravasikad ära vahetamiseni sarnased, tunneb põhjapõdraema oma lapse lõhna järgi ära paljude teiste samavanuste hulgast. Vasikal nii hea nina pole, kuid see-eest eristab ta juba kaugelt oma ema häält. Emal kaitset on talle väga vaja, sest haralised, teravaotsalised sarved tõrjuvad eemale isegi põhjapõdrade verivaenlase – hundi rünnakud, mis siis veel kõnelda ahmist või polaarrebasesest. Ja kui läheb õnneks, siis on põdravasikal endal peatselt uhke kroon peas! Riputa või jõuluehted külge!

KÜSIMINE JA KOSTAME!

Kas leidub last, kes kunagi poleks midagi küsinud? Küllap on igaühel meist kerkinud huultele nii lihtsaid kui ka tähtsaid küsimusi – kodus, koolis, tänaval, bussis... Mõnikord tekib pahandusi ja tülisid ainult seepärast, et me pole õigel ajal taibanud vajalikke asju järele uurida.

Meie lasteajakirjanduse sajandast sünnipäevast rääkides meenutasime ka "Laste Rõõmu", mille kirja-saatjatest lapsed on juba ammu saanud auväärteteks hallipäisteks daamideks ja härradeks. Küllap oleksid nende silmad särava lõõnud, kui tollalgi oleks auhindadena mängu tulnud Barbied! Just sellised kaunitarid!

Aga nagu teame: Barbie polnud "Laste Rõõmu" ilmumise ajal veel sündinudki.

Ühe väga popi rubriigina ilmusid "Laste Rõõmus" igasugused küsimused, mida tollased lapsed üksteisele esitasid. Enamasti esinesid nii küsijad kui vastajad varjunimede all, kuigi nende pärisnimed olid toimetusele teada – muidu poleks ju saadud vajaduse korral lastele auhinda ega kirju saata.

Järgmine küsimus on Sinu vastust, armas lugeja, oodanud peaaegu 70 aastat! Koos vastusega saada kindlasti ka OMA küsimus, millele teised lugejad võiksid vastata veidi varem kui 70 aasta jooksul – aitab ehk 30 päevast! (Muidugi võid kasutada ka varjunime.)

**PARIMATELE
AUHINNAD
MATTELILT!**

KÜSIMUS:

Kuidas võita endale teiste lugupidamine?

Jäämere tütar

VASTUSED (1931. aastast):

Arvan, et kui kirjutad teadusliku töö uurimiskäigust Jäämerele, vist siis võidad lugupidamise

(Aolai Selgimägi)

Kui aitan vaeseid, vist siis võidan lugupidamise.

(Sitikjaska)

Kas sina, Jäämere tütar, seda siis ei tea, oleme ju ühe kuninga valitsuse all, ja meie riigis maksab säädus: olla igaühe vastu viisakas ja vastutulelik ning aidata vaeseid, abitud ja nõrku. Kui täidad seda, siis võidad ka lugupidamise.

(Lumiprintsess)

Ära valeta, ole lahke, aita teisi – siis võidad lugupidamise.

(Nõmme lill, Roosilill)

Kui ma teistest lugu pean, peetakse ka minust lugu.

(Ants Vipper ja Kentuki lõvi)

Kui ma "Laste Rõõmule" 10 uut tellijat muretsen.

(Kopli-Kutt)

Tuleb sõita Marsile ja säält tagasi.

(Maamesilane)

Tuleb korda saata vahva tegu.

(Roheline ratsanik)

RIMONNE

JÕULUÕNN

JÕULUPÜHAD ON JU KÄES –
JÕULULAPSE SÜNNIPÄEV.
MAARJAL KÄTEL SIPLEB PÕNN.
ET TA SÜNDIS, SEE ON ÕNNI!

MAALI-LIINA KULLA LÄEVAST

VÄRSSE JÕULUVANALE LUGEMISEKS

VÄIKE ABILINE

KAS SA, JÕULUVANA, TEAD:
OLEN TEINUD PALJU HEAD.
AITAN EMMET, ISSIT KA,
POLE AEGA PUHATA.

VANAEMA, VANAISA
AITAMA MA OLEN VISA.
NII ET NAGU SA SIIS NÄED,
KOGU AEG MUL KINNI KÄED.

TÄNAGI MUL OLI TÖÖD:
TEGIN KOOKI, MIDA SÖÖD.
KUI SA TAHAD, AITAN SINDKI.
AGA ENNE PALUN KINKII!

JÕULUKAKUKE

OLEN VÄIKE KAKUKE,
OOTAN JÕULUPAKIKEST,
PÄKAPIKKU, KES MIND VAIKSELT ABISTAKS,
JÕULUÕHTUL JUTTU SOSISTAKS.

ANNELI ORGUSAAR TALLINNAST

KRISTIINA PAAS (LUULETAS SALMI 5-AASTASELT, NÜÜD ON 6)

JÕULUVANA VARSTI TULEB

KAMINAS MEIL TULI PÕLEB.
JÕULUVANA VARSTI TULEB.
KINGITUSI TÄIS TAL KOTT,
LUMINE ON MÜTSILOTT.

MARET ABRAM KILINGI-NÕMMELT

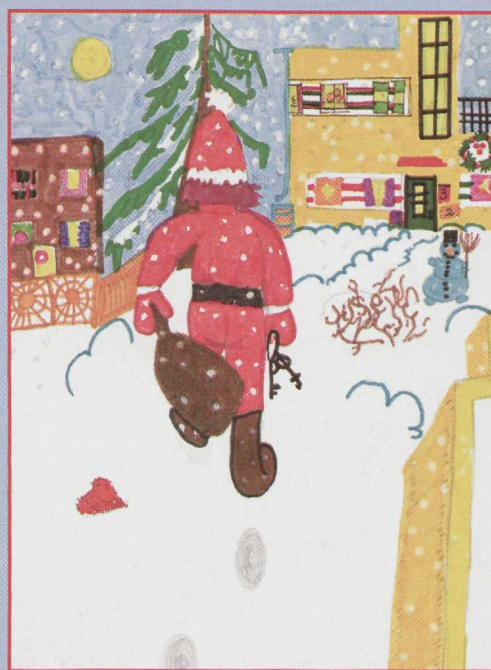
JÕULUD

JÄLLE JÕULUD KÄES ON MEIL,
KÕIKJAL LUMI SAANITEIL.
SALME PÄHE ÕPIME,
VORSTE AHJU TOPIME.

JÕULUÕHTUL UKSEL KOLIN.
KÕIGIL PÕUES VÄIKE PABIN.
LAPSED HÜÜAVAD HURRA!
JÕULUTAAT ON KOHAL TAAS!

MERILY VINTER RAIKKÜLA PÕHIKOOLIST

ELEN PÄRT TARTUST

Kirjanurk

HÄID JÕULUPÜHI, ARMSAD SÕBRAD, JA ILUSAT AASTAVAHESTUST!

Mõelge koolivaheajal ka oma vana sõbra Triibu-Liine peale, sest üks uuel aastal jätkame jälle uue hooga!

Nüüd kuulutame välja oktoobrinumbris välja kuulutatud võistluste auhinnasaajad. Põhjaeestlaste auhinnad lähevad endistviisi Kullo Lastegaleriisse (Tallinn, Kuninga 6), lõunaeestlaste preemiad aga Tartu Lasteraamatukogusse (Kompanii 3/5). Need, kellel on muid soove-ettepanekuid, helistagu, kirjutagu või saatku internetisõnum toimetusse.

Hei, kõik poisid& tüdrukud üle kogu Maa, teie sõnumeid ootab 13aastane Kristina Läänemaalt. Mulle meeldib musa kuulata. Mul on kodus küülikud. Meilige mulle!

Krissu.Krassu.002@mail.ee

Ciao, kõik 10-13 aastased tüdrukud ja poisid! Otsin kirjasõpra, ise olen 11. Mulle meeldib ratsutada ja muid asju teha. Kirjutage aadressil: Kertu Klettenberg, Vana-Võidu pst.13-5, Viiratsi vald Viljandi mk.70101 või meilige Kertu.Klettenberg@mail.ee

Soovin leida kirjasõpru vanuses 13-15, ise olen 13aastane tüdruk. Kirjutage aadressil: tiina.cool@mail.ee

NB! Kerli Errase internetiaadress on kerli2000@mega.ee!

Attention! Otsin kirjasõpru vanuses 14 - ... a. Ise olen 14. Kuulan Kornit, Limp Bizkitit, Eminemi ja muud samalaadset. Meeldib laulda, tantsida ja arvutiga igasugust kokku keerata. Pilt ei teeks hävinguid. Kirjutada võib nii tavalise kui virtuaalse posti teel LIIS LASS, Mahtra 10-11, Tallinn 13811. (P.S. Jaana, sa leidsid mul!) Mysterious.myself@mail.ee

Adios Amigos! Ootan kirju normaalselt 13-16aastastelt poistelt ja tüdrukutelt. Ise olen 14. Pildi võiksid lisada need, kes tahavad kindlad olla, et nad vastuskirja saavad. Ingrid.kikkapyx@mail.ee

Kõik Märulimehe klubile saabunud dokumendid läksid Anvoli firmasse ja loodame, et klubist saab igavene vahva asi.

Märuliauhinnad saavad MAREK PAAS Võrumaalt, MATS-JOONAS ja PAUL-HENDRIK KULLA Tartumaalt, ALFRED HIIE ja MARTIN KALT Tallinnast, ANNA PÄRNAKIVI Tartust ja TANEL USIN Mõisaküläst.

LEGO-auhinnad võitsid MARTIN MEERJA Jõgevalt, EETEL PUUSEPP Tartust LEMBI KÜHN Tallinnast, ENRIKO PAAS Võrumaalt, RAIMO ja SANDER ARMUS Saaremaalt ning ARTUR ÖÖPIK Pärnust.

Kaanepildi-võistluse auhinnad lähevad TEELEMARI LOONETILE Kohilasse, EPP AINELOLE, MERJE RIHELE, MARTIINA VIILILE ning ERIKA ja KATRIN LAIDLALE Tartusse, KRÖÖT OLOLE Torisse ja JULIA ROUGIJAINENILE Jõgevale.

Ristsõna-auhinna saavad seekord TRIIN VENDEL Kullamaalt ja MARTIN SEILMAA Häädemeestelt.

Koirot'mõistatuse lahendas kõige detektiivlikumalt KÄBI STOLOVITŠ Tartust.

Skaudivõistatuse-klepsu võitis PAULA KOPPEL Tallinnast.

Armsad kiisupojad müügiks vaid väikese sümbolse tasu eest. Informatsioon aadressil Kris.rob@mail.ee

Hei! Olen 10aastane Birgit, mu lemmikbändid on BSB ja Rollergirl. Mulle meeldib laulda. Soovin kirjasõpradeks 10 - 12aastaseid poisse-tüdrukuid. Võiks saata ka foto. BIRGIT VOKSEPP, Saare-Võhma, Saaremaa 93 824.

Riko (16), kelle huvialaks on karate ja muusikalemmikuteks Tina Turner ja Spice Girls, soovib kirjasõprust 16 - 17a. tüdrukutega. RIKO TIMIAN, Suur-Ringtee 34, Rohuneeme, Haabneeme pk. 920, Viimsi vald, Harjuma.

Tere! Sooviksin leida 11 - 13aastast kirjasõpra. Ise olen 11aastane, mu lemmikbänd on Spice Girls ja lemmiklaulja Britney Spears. Mulle saab meelida: Elektra.Pruul@mail.ee. ELLY PRUUL, Koidu 4-1, Tapa, Lääne-Virumaa.

Tere! Olen 11a. Tallinna tüdruk, minu huvialad on klepsude kogumine ja rulluisutamine. Soovin saada tüdrukutest kirjasõpru vanuses 9 - 12 a. DIANA TAGAVÄLI, Öismäe tee 66-72, Tallinn 13512.

9aastane Katrin, kelle huvialadeks on lugemine, ujumine, tantsimine ja muusika kuulamine, ootab kirju nii poistelt kui tüdrukutelt. KATRIN KURG, Saatse sjsk., Põlvamaa 64002.

Hei! Olen 11aastane lõbus Saaremaa tüdruk, kogun kleepse ja muud huvitava. Minu lemmikbändid on BSB, ATC ja A*Teens. Soovin kirjasõpradeks 10-13aastasi tüdrukuid ja poisse. HELEN VOKSEPP, Saare-Võhma, Saaremaa 93 824.

Hei, kõik 11-13aastased poisid-tüdrukud! Sooviksin leida kirjasõpra – ükskõik, kas tüdrukut või poissi. Olen rõõmsameelne 11aastane plika. KAISA KASK, Kose mnt. 40 -10, Kehra, Harjuma 74303.

Tshau! Otsin kirjasõpru vanuses 10-13. Ise olen 10, mu lemmikbändid on BSB, A*Teens ja Bomfunk mc's. Käin muusikakoolis ja näiteringis ja kogun kleepse. DIANA TOKLINOVA, Ehitajate 4 - 44, Tootsi, Pärnumaa 87501, tel. (044) 68480.

12aastane Katre, kellele meeldib lugeda ja laulda, soovib kirjasõpradeks 11 - 13aastasi poisse-tüdrukuid. KATRE KEVASK, Jõhvi k., maja 6 - 12, Jõhvi vald, Ida-Virumaa 41541.

Tere! Sooviksin leida kirjasõpradeks 11 - 13aastasi poisse-tüdrukuid. Mu lemmikbändid on BrainStorm ja Spice Girls, lemmiklauljad Eda-Ines ja Britney. Olen 11 a. ja mulle meeldib korvi mängida. AVE VILDEK, Valve 24-10, Tapa, Lääne-Virumaa 45109 või plika.ave@mail.ee

Hei-hei! Olen 12aastane lõbus tüdruk ja otsin tüdrukust kirjasõpra vanuses 11 - 13 a. Mu hobid on kleepekate, Britney Spearsi jt. kuulsuste piltide kogumine. Sooviksin kirjast leida ka foto. **KAIJA ILVES, Lõuna 13-17, Väike-Maarja, Lääne-Virumaa 46202.**

Hei-hei! Olen 12aastane tüdruk, kes tahaks väga leida kirjasõpra, vanus pole oluline. Mulle meeldib lugeda. Kirjutada võite eesti, vene või inglise keeles. **LIDA LILLO, Sütiste 39 - 64, Tallinn 13 414.**

Hei, kõik 9-12aastased tüdrukud! Oleksin väga õnnelik, kui te mulle kirjutaksite. Olen 11a. lõbus tüdruk, kogun kleepse. Paluks pista ümbrikusse ka oma foto. **LIISU AAVA, Välja 6 - 18, Kose-Uuemõisa, Harjumaa 75 102.**

Hei! Olen 13aastane lõbus tüdruk. Minu hobid on lugemine, joonistamine, kleepsude kogumine ja muusika kuulamine. Lemmikbändid on BSB ja RTC. Ootan kirju (milles võiks olla ka foto) 12-15aastastelt poistelt ja tüdrukutelt. **EVELIN VOKSEPP, Saare-Võhma, Saaremaa 93824.**

Tere! 13aastane Delina soovib kirjasõprust 12-14aastaste poiste ja tüdrukutega. Huvialadeks on rattasõit, tantsimine, rulluisutamine, musa kuulamine. **DELINA MÄE, Vahtra 13-14, Kose, Harjumaa 75101.**

10aastane Kerli, kelle hobideks on joonistamine, jooksmine ja laulmine, otsib 9 - 12aastasi poistest ja tüdrukutest kirjasõpru. **KERLI LIIVJÕE, Kirbla 2 - 12, Läänemaa 90201.**

11aastane Matis, keda huvitab ujumine, kleepsude kogumine ja kuulsustekraami kogumine, soovib kirjasõprust 10-13aastaste tüdrukutega. **MATIS PIHU, Mõniste sjsk., Võru mk. 66002.**

Hei! Kui oled 11 - 13aastane tüdruk, siis palun kirjuta mulle! Minu lemmiklauljad on Britney Spears ja Eda-Ines, kelle pilte ka kogun. Bändidest meeldivad mulle Bumfunk mc's, Vengaboy ja Caater. Olen 11. Ülejäanud andmed saad teada kirjast, millele võiksid lisada foto. **KELLY ILVES, Kesk 1 - 4, Väike-Maarja, Lääne-Virumaa 46202.**

Hei! Soovin endale kirjasõpra – võib olla nii poiss kui tüdruk vanuses 11 - 13 a. Kogun kleepse. **JAANA HERBST, Mäeküla sjsk. Sargvere k., Järvamaa 72 602 või Jaana.Herbst.001@mail.ee**

Hei, hei, kõik toredad poisid ja tüdrukud üle maakera! Teie kirju ootab 13aastane Tartu tüdruk, Kirjutajad võiksid olla umbes sama vanad. Mulle meeldivad Britney Spears ja Ronan K. Vastan 100%! **RIIN REIMETS, Vane-muise 64-3, Tartu 50410.**

Hei, kõik 11 - 13a. poisid ja tüdrukud! 12aastane Egle ootab teie kirju. Mulle meeldivad showtants, hea muusika ja diskod. Tore oleks ümbrikust leida foto, mille võin hiljem tagastada. **EGLE OOLO, Kalda tee 22 - 51, Tartu 50704.**

Tere, mina olen 10aastane Evelin, rõõmus ja heatahtlik tüdruk. Kirjutage mulle, 10 - 13aastased poisid ja tüdrukud! **EVELIN REINTAM, Vabaduse 14 - 9, Kärkla 92412 Hiiumaa.**

Hei! Kõik 8 - 10aastased poisid ja tüdrukud, kirjutage mulle. Olen 9a. Marko. Mulle meeldib Bomfunk mc's. **MARKO OOLO, Kalda tee 22 - 51, Tartu 50704.**

Hello! My name is Evita. I am 13. I like to swim and draw. I like the flowers, books and animals. **EVITA EGLITE, Ciekurkalns 3, shk. lin. 25 - 50, Riga, Latvia LV1026.**

Hello, I'm Inese Locmele (13). I like reading the books, the sports and collecting the boxes. Write me in English or Russian. **INESE LOCMELE, p/r. Cerpene, Balvu raj., Latvia LV 4567.**

Hi! My name is Monta, I'm 12. **MONTA VECKAGANE, "Madaras", Puze, Ventspils reg., Latvia LV 3613.**

Hello! I'm Anete, 12 years old Latvian girl. I hope You'll write me soon. **ANETE EVIKOVA, P. Lejina 7 - 101, Riga, Latvia LV 1029.**

Write me! My name is Lauma and my address is **LAUMA DAMBERGA, Raura, Tanisa 12. Cesu raj., Latvia 4131.**

Hello! I would like to be Your penfriend! I'm Evija (16), and I like Eminem and Bomfunk mc's. I have the collection of stamps. **EVIJA BARANOVA, Ed. Virzas 28 - 39, Iecava, Latvia LV 3913.**

Hi! I'm Elina (11). My favourite groups are BSB, Five and Spice Girls. I have the dogs Rembo and Rico. **ELINA PRIEDE, Avenu 17, Kekavas pag., Rigas raj. Latvia LV 2123.**

Hello, I'm Sigita, I'm 13 years old and I like the animals and different music. **SIGITA, Dzelzavas 99-28, Riga, Latvia LV 1084.**

Hello, I'm Anita (14). I like music and the horses. **ANITA SANDERE, Kalpine, Ogres raj., Mengeles pagasts, Latvia LV 5047.**

Hello, my name is Gunta, I'm 11. **GUNTA GUTE, 1. Zvaigznes, Keipe-ne, Ogres raj. Latvia LV.**

Hello, I'm Karina. I like Britney Spears and BrainStorm. I'm 11. **KARINA P, Kooperativa iela 10-10. Jelgava, Latvia LV 3003.**

Hello, write me! My name is Janis Antons and my address is Zvaigsnaju gatve 9-62, Riga, Latvia LV 1082.

Hi, write me! **INESE, Rudens 12 - 101, Riga, Latvia LV 1082.**

Hello, I'm Lina and I like animals. My favourite animal is cat. **LINA PAIMINA, Brivibas 31 - 31, Ventspils, Latvia LV 3600.**

Hello, My name is Julia, I would like to write with the boys from 12 - 16. **JULIA, Varonu 3 - 52, Rezekne, Latvia LV 4600.**

Hello! My name is Anete, I'm 10. I like to dance and sing. **ANETE VICMANE, Lielais pr. 68 - 13, Ventspils, Latvia LV 3601.**

Hello! I'm 12 years old, I like Britney Spears and the animals. **SINTHIA BRASKELEVICHA, Daugavas 1 - 12, Liepaja, Latvia LV 3400.**

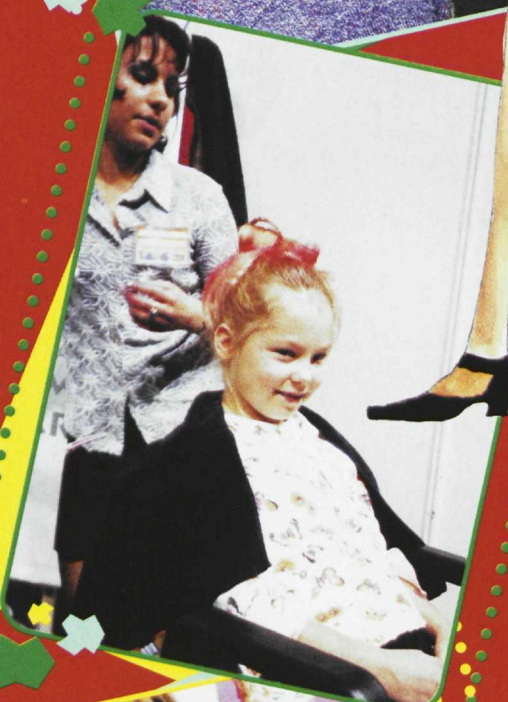
Hi, I'm Ilze (14). I would like to correspond with the Estonian boys and girls (10 - 17), **ILZE MIKELSONE, Sofijas iela 2 - 9, Ventspils, Latvia LV 3601.**

Hello, my name is Mare (14). I like horses. I'm looking for the penfriends (14 - 17). **MARE PETERSONE, A. Kalnina 14, Saulkrasti, Latvia LV 2160.**

Hello, I'm Agnese (14). I like good music and I'd want to correspond with 14 - 15 years old people. **AGNESE G, "Labdzieni", Gibulu pagasts, Talsu raj., Latvia LV 3297.**

Hello! My name is Anna. I like to draw and read the books. **ANNA ZEMBLICKA, Aronsona 5 - 16, Kraslava, Latvia LV 5600.**

PEOPLE!

Jõulupeole minnes tahaks igaüks meist igapidi ilus olla. Kui argipäine hobusesaba või poolde selga rippuvad salgud näivad pikajuukselistele liiga tavalistena, siis võiks proovida juukseid üles sättida. Tavalise nn. baleriinikrunniga saab iga tüdruk ise hakkama, väikese printsesi soeng vajab aga ema või sõbratari abistavat kätt, sest üksi tegutsedes ei ole kerge ennast igast kandist vaadata ja frisuuri sättida.

Üpris oluline on see, kuidas juukseid salkudesse jagada. Õieti koosneb pop soeng mitmest eraldi kaarest ja krunnist, vahelduseks võid osa juustest ka pisikesse patsi palmida või lennuka salguna klambritega kinnitatud soengu alt välja paistma jätta.

Soengu jaoks vajad lokinõelu ja tavalisi juukseklambreid. Ei tee paha, kui kasutad soenguželeed ja juukselakki – piduliku sündmuse puhul võivad need olla säravad ja värvilised. Iga salk tuleb kinnitada nii, et ta loksuma ei jääks – muidu võib soeng pärast esimest tantsu iseseisvat elu alustada.

Ära hakka oma ilusaid juukseid värviga rikuma: tooniv lakk on palju efektsem! Ja messil "Laps 2000" nägid noorte juuksurite käe all kaunid soengud saanud tüdrukud, kuidas saab juukseid jumes-tada nii, et ainult osa salke või palmikuid on värvilised: neid toonitakse lakiga nii, et hoitakse salku papi- või paberitüki ees, nii et pihustivoog ülejäänud soengut (või: hoi ja keela – nägu ja kraed!) ei puuduta.

Peokleitid võid värskendada moes oleva boolorojakiga, mis peaks olema kleidiga sobivat värvi. Nii jakki kui kleiti saad ju kanda ka eraldi. Soovi korral võib üks neist olla ka kirju, peasi, et toonid passivad kokku. Väga moes on ka mustriklased sukkpüksid, millega saad samuti jakikleidi kombinatsiooni nagu uueks muuta. Ainult et pea ikka ja jälle silmas üldmuljet, sest mitu ilusat, kuid hoopis erinevast "ooperist" rõivatükki võivad omavahel tülili minna ja sinu üle halba nalja visata.

Joonistas Anna-Magdaleena Kangro

Fotod messilt "Laps 2000"

PEOPLE!

lusa kolmenullilise lõpuga aasta hakkab lõpule jõudma.

Oleme koos teiega, armsad sõbrad ja sugulased,

lugenud ja kirjutanud, joonistanud ja meisterdanud nii suure hooga, et toimetuse seinad tahaksid juba laiemendamist, et kõik see ilu ära mahuks, ning auhinnad on rännanud kõikjale üle Eestimaa.

Aasta viimases numbris tahaks Triibu-Liine aga koos vana hea sõbra

REKATOga anda võimaluse auhindu võita ka neile, kelle pastakas või arvutihiir pole harjunud fantaseerima ja kelle pliiaatsitel-pintslitel pole veel suurt hoogu sees. Seekord korraldame väikese aastavahetuseloosimise nende vahel, kes täidavad sellel lehel oleva talongi ja saavad toimetusse enne 12. jaanuari 2001.

Kuuse joonistas
Annika Sarapuu
Ruila põhikoolist

AUHINNAD
ripuvad
seni loosimist
oodates
KUUSE KÜLJES!

ILUSAT LEGO- AASTAVAHAHETUST!

LEGO

LEGO esindaja Eestis:
AS Rekato

EES- JA PEREKONNANIMI

VANUS

AADRESS

TELEFONINUMBER

KOOL VÕI LASTEAED

MITUT "HEAD LAST" OLED SENI LUGENUD

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU

RÄNDAJAD, DETEKTIIVID

JA MUUD MÄNGUHUVILISED!

Jõuluaheaeg on tore aeg ja igaüks veedab seda just nii, nagu talle meeldib. Triibu-Liinel on aga piksuke kahtlus, et osa lastest on sellal nagu teleri külge kleebitud ja arvuti ette aheldatud. Tulge vahel ikka inimeste sekka ka, sõbrad! Isegi siis, kui ilmataat ei rõõmusta meid suusalume ja uisujääga, on toaski võimalik sõprade ja sugulastega mängida! Kui vanad mängud on ära tüüdanud, siis võiksite katset teha uhiuute lauamängudega "Pokémon Monopoly", "Hotell", "Jenga" ja "Cluendo?" – viimane, muide, sobib nii tulevastele kui praegustele detektiividele ja uurijatele. Uuri järele, kui ei usu! Oleks kahju, kui mõni laps ei leiaks terve vaheaja jooksul mänguseltsilisi... Mis elu see on ilma sõpradeta!

Anna Pärnakivi Tartust tuli aga heale mõttele: ta arvas nimelt, et kõik lapsed võiksid Triibu-Liinele saata ilusa sõbrapaela!

TRIBU-LIINE ise arvab, et see pael võib väga hästi ka joonistatud olla – peasi ju, et sõbra oma! **PARIMAD** paelakavandajad saavad auhinnaks **UHIUUED LAUAMÄNGUD** Anvolilt!

